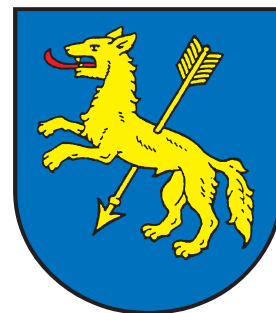

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 23/2012

vyšlo 14. 12. 2012

cena 15 Kč

Rýmařovští dobrovolní hasiči získali novou techniku za 7 milionů

Vánoční zdobení v Nedělní škole řemesel ve Stránském

ročník XIV.

Městem prošel Mikulášem

Gynekologie v rýmařovské nemocnici bude vyšetřovat na novém sonografu

Beseda muzea: S Alicí Vybíralovou o Peruáncích a jejich životě

Mikuláš navštívil Diakonii i kavárnu Buřinka

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově, připravuje každoročně pro občany seniorského věku a pro své klienty nejrůznější akce: ples Diakonie, tradiční kavárničky a v adventním čase mikulášská setkání. To letošní se uskutečnilo v pondělí 3. prosince v sále Střediska volného času na Divadelní ulici.

Seniory přišel pozdravit také starosta Rýmařova Petr Klouda. Popřál jim hodně zdraví, štěstí a spokojenosti, krásné vánoční svátky prožité v kruhu svých blízkých a poděkoval jim za to, co pro své nejbližší i město udělali a v rámci možností ještě vykonají. „Paní ředitelce Diakonie ČCE Marcela Staňkové děkuji za to, že tuto a podobné akce pro vás společně s celým kolektivem kaž-

dým rokem připravuje, a já i všem pracovníkům Diakonie přeji mnoho úspěchů, zdraví a štěstí v příštím roce 2013,“ řekl na závěr svého přání starosta.

„Advent v mnoha rodinách bývála a je doba k zamyšlení a ke vzpomínkám. Stalo se již tradicí, že vánoční světlo zažehnuté v Betlémě se rozsvěcuje před Štědrým dnem v mnoha našich příbýtcích. Betlémské světlo je duchovní světlo, které by mělo v nás zazářit, abychom si připomněli vánoční svátky jako svátky lásky, přátelství, pohody, rozjímání a porozumění mezi lidmi vůbec,“ řekla v úvodu adventního setkání ředitelka rýmařovské Diakonie ČCE Marcela Staňková.

Asi šedesát seniorů si pochutnalo na občerstvení a zhlédlo kulturní

program, ve kterém se představily děti z Materské školy na ulici 1. máje pod vedením ředitelky Evženie Resnerové a učitele Petra Andrše. V malém hudebním pásmu vystoupili žáci hudebního oboru ZUŠ Rýmařov pod vedením učitelky Evy Hradilové. Pro seniory měly děti z mateřské školy připraveno také překvapení v podobě vlastnoručně vyrobeného dárku - keramické ozdůbky na stromeček. Organizátoři připravili tradiční příchod svatého Mikuláše s čertem a andělem, ti babičkám a dědečkům rozdali mandarinky, milý úsměv a hřejivá slova. V závěru akce zahrálo k tanci i poslechu Duo Akord Ludmily Sigmundové a Vladimíra Bulka. Ve středu 5. prosince zavítal Mikuláš také do kavárny Buřinka

Diakonie ČCE, kde se sešly asi dvě desítky dětí. Některé s obavami, jiné v toužebném očekávání vyhlížely příchod svatého Mikuláše, čerta a anděla. Cinkot zvonečku a rachot těžkého řetězu zanedlouho zvěstoval jejich přítomnost, ovšem mikulášské balíčky nebyly jen tak zadarmo. Děti si je musely vykoupit připravenou básničkou, písničkou či říkankou. A čert bedlivě dohlížel na to, aby si každé z dítek připravené laskominy jakseptíř za-sloužilo. Mikulášské odpoledne v kavárničce Buřinka, která měla při této příležitosti otevřeno mimořádně až do 20. hodiny, děti završily volnou zábavou - nejrůznějšími hřítkami, soutěží v pingpongu nebo stolním fotbale.

JiKo

Poděkování

Diakonie ČCE Rýmařov pořádá každoročně pro seniory mikulášskou besídku. Také letos zaměstnanci Diakonie spolu s ředitelkou Marcelou Staňkovou zajistili bohatý program a připravili pro všechny přítomné po-

hoštění. Za jejich obětavou práci poděkoval starosta Petr Klouda a všem přítomným popřál pěknou zábavu.

Program, který jsme zhlédli, byl zábavný a všem se líbil. Po skončení jsme odcházeli

spokojeně do svých domovů s hřejivým pocitem, že na nás někdo myslí. Díky všem, kdo se postarali a připravili tyto hezké zážitky.

Za spokojené seniory M. Teislerová

Mikuláš přijel za dětmi do Ondřejova

Na mnoha místech našeho města a v mnoha rodinách byly děti 5. prosince obdarovány svatým Mikulášem, ty méně poslušné

musely slíbit čertům, že příští rok se polepší a rodiče už nikdy zlobit nebudou.

Podobně probíhala mikulášská

nadílka v Ondřejově. Osadní výbor s předsedkyní Anežkou Továřkovou pozvali děti v sobotu 8. prosince na mikulášské odpoledne do ondřejovské Koliby. Dvě desítky dětí netrpělivě očekávaly příchod sv. Mikuláše s andělem a čerty. Aby si čekání ukrátkaly, zkoušely zpívat písničky a přednášet říkanky nanečisto. Netrvalo dlouho a do místnosti vtrhli dva „ukrutní“ a opelichaní čerti s dlouhými ocsy a pořádnými rohy. Zděšení a pláč některých dětí neustávaly, a situaci proto musel společně s rodiči uklidňovat anděl. Zanedlouho vešel i svatý Mikuláš s mitrou na hlavě, s biskupskou berlou v ru-

ce a obrovským košem plným balíčků s dobrotami a ovocem. Každé dítě mělo pro Mikuláše připravenou písničku nebo básničku. Když čertiska viděla, že v Ondřejově žijí pouze hodné děti, raději se stáhla do kouta. Mikuláš dával pozor, aby při recitaci a zpívání čerti nerušili, a nakonec všechny děti obdaroval mikulášskými balíčky.

Po odchodu Mikuláše a jeho doprovodu měli pořadatelé pro děti připraveny hry a soutěže. Oblíbenou hrou „molekuly“, „zidle“ nebo tanečním maratónem při reprodukování hudby bylo ondřejovské mikulášské odpoledne zakončeno.

JiKo

Adventní vítání dětí - poslední v letošním roce

Pár slov... o duchu Vánoc

Jistě ho dobře znáte. Nejprve vystrčí rohy někdy v polovině října baňkově-stromečkovou výzdobou, která se zvolna, ale vytrvale rozlézá jako sněť z jednoho obchodního výkladu do druhého. V listopadu se objeví jeho drápy a ocas třeba v podobě televizních spotů s červeným kamionem, ověněným girlandami světel, a Santa Clausem se stejně červeným nosem, jenž nám nabízí jejich jediné a pravé kouzlo v lahvi Coca-Coly. V prosinci jej již vidíme celého, včetně srsti a kopyta re-produktorů, z nichž se v novodobých chrámech spotřeby line stále dokola Ježíšičkúú, panáááčkúú. Ano, je to duch Vánoc. Bdělému oku čtenářskému jistě neuniklo, že jsem jej vybavil atributy vskutku dábel-skými (samozejmě v dimenzích lidových barokních představ). Lze si jej ale představit i jako nažehleného „kravatáka“, nabízejícího skvělou plastovou kartičku s tím nejlepším možným úvěrem, za který svým blízkým nakoupíte pod stromeček kupu štěstí a spokojenosti - než vám o pár měsíců později zaklepe na dveře nenápadný pán se svou družinou a vše v bytě vám polepí zvláštními žlutými nálepkami s nápisem „Exekučně zabaveno“. Ať tak či onak, tento duch je současně duchem doby, o němž kdysi Karel Čapek geniálně napsal, že „není ani moudrost, ani rozum, ani ctnost, ani logika, ani pravda, aniž co podobného; je to duch velmi zvláštní, neboť lidský duch podle každé víry přežívá člověka, kdežto duch doby nepřežije své doby a zaniká s ní s podivuhodnou dochvilností“.

Přiznávám bez mučení, že o tohoto dobového ducha Vánoc jeví pramalý zájem, vlastně jej zcela programově ignoruji. Jeho tvářnost a setba mi jsou z duše protivné a také ony mohou velkou měrou za to, že většina našich „adoles a čurbescentů“ se domnívá, že Vánoce končí štedrovečerním rozbalováním dárků či (v lepším případě) druhým svátkem vánočním. Skoro jako (n)ostalgik vzpomínám se slzou v oku na dobu předlistopadovou, kdy panující režim tyto svátky záměrně vytlačel na periferii zájmu, a tak měl člověk z pouhého zpěvu koledí či návštěvy bohoslužby (o poslechu vánočních pořadů na Svobodné Evropě nemluvě) pocit čehosi ilegálního a vskutku posvátného. Ovšem ani toto nebylo a není projevem pravého či spíše opravdového ducha Vánoc (aby někdo do problematiky duchovní nezatahoval v rámci politické korektnosti třeba také ducha levého). Ten se dle mého mínění skrývá někde jinde a v něčem docela jiném.

Před více než dvěma tisíci let spatřil světlo světa chlapec - Jehošua, posléze zvaný dle místa, kde v mládí žil, Ha-Nocri - Ježíš Nazaretský. Vyrostl v muže paradoxů: tesaře, který však dokázal v disputacích zahubit nejednoho tehdejšího hebrejského teologa; pro skupinku svých učedníků mesiáše, spasitele, který se však nenarodil do podušek paláce, jak čekali vykladači posvátných písem, ale do slámy chléva; pro mnohé „losera“, kterého po zatčení opustili i ti nejvěrnější a který nakonec prohrál to nejcennější, co měl - svůj život. Přesto změnil svými myšlenkami a činy svět. Místo soudu a trestu hlásal odpuštění, místo zloby a nenávisti lásku, místo obav a strachu naději. Šokoval a dodnes šokuje svým tvrzením, že království boží není něco abstraktního, co leží skryto ve světě duchovním, ale že je zjevně mezi námi, mezi lidmi, všude tam, kde žijeme ve vzájemné lásce a v pokoji, který se projevuje vstřícností, nadějí a odpuštěním. Jsme to my, kdo můžeme měnit svět kolem

sebe k lepšímu. Lze-li o pravém duchu Vánoc mluvit, pak spočívá v připomínání si této zdánlivě banální, ale přesto nesmírně hluboké pravdy. A nejen v připomínání, ale hlavně v jejím žití.

Advent, doba očekávání a příprav na Vánoce, se nám přechýlil do druhé půle a my toho musíme ještě tolik stihnout - důkladně doma uklidit, obstarat dárky, stromek, kapra, jídlo a pití na sváteční dny. Zkusme však pro tentokrát nepodlehnout pomíjivému vábení ducha doby a uklízeje raději v sobě a ve svých vztazích. Darujme svým blízkým něco ze sebe sama, svůj čas, vlídné slovo, pomocnou ruku. Naslouchejme si, sdílejme se, odpuštějme si, dodávejme si odvalu a naději. Budeme-li něco v novém roce i v těch následujících opravdu potřebovat, jsou to právě tyto „komodity“, které nám žádná neviditelná ruka trhu nedodá, protože nejsou na prodej. Přesto tady jsou pro každého, stačí si je jen vzít. Všem Rýmařovanům je ze srdce přeji měrou vrchovatě natřesenou.

VlaSt

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Pozvánka na jednání zastupitelstva města	str. 5
Byterm žádá nájemníky o spolupráci při odečtech	str. 5

Zpravodajský servis ve zkratce

SOR provedlo elektronickou aukci na dodavatele elektrické energie	str. 7
Rýmařovské náměstí Míru zdobí vánoční strom	str. 7

Zdravotnictví

Beseda o zdraví dětí i náhradních rodinách	str. 9
Gynekologická ambulance bude vyšetřovat pacientky pomocí nového sonografu	str. 9
V Bruntále ocenili dárce krve a plazmy	str. 9

Školství

Gymnázium slaví 110. výročí - vzpomínka J. Štreita	str. 10
Mladí výtvarníci zvou do světa rýmařovských pověstí	str. 11

Městská knihovna

Galerie knihovny je pod sněhem	str. 18
--------------------------------------	---------

Městské muzeum a Galerie Octopus

Alice Vybrálová: Peruánci nechodí večer na pivo	str. 20
Světoběžníci Hanzelka a Zikmund na skok v Rýmařově	str. 22
Projekt Vivat historia pokračuje v polském Ozimku	str. 22

Organizace a spolky

Nedělní škola řemesel funguje již pět let	str. 23
Začátek adventu ve Stránském	str. 23
Výstava betlémů v Nedělní škole řemesel	str. 24
Pradědova galerie U Halouzků zve na adventní koncert	str. 24

Z okolních obcí a měst

Kočičí domeček zve milovníky zvířat k návštěvě	str. 25
--	---------

Z historie okolních obcí

Betlémový dům Filemona a Baucis	str. 26
---------------------------------------	---------

Bohoslužby ve farnostech Rýmařovska

.....	str. 28
-------	---------

Silvestrovská příloha

Malý inteligenční test věnovaný počasí	str. 29
A tenhle znáte? aneb Zadními vrátky za zvířátky	str. 29

Sport

Volejbalový turnaj 17. listopadu	str. 30
Začala Rýmařovská obrliga ledního hokeje	str. 30
Auto Lašák Hyundai vánoční pohár 2012	str. 31

Foto na titulní straně:
Miroslav Král - V zajetí ledu

Aktuálně z města

Zastupitelstvo města Rýmařova

zve všechny občany na zasedání zastupitelstva města, které se koná v řádném termínu

ve čtvrtek 20. prosince 2012 v 17 hodin

v sále Střediska volného času na Divadelní ulici v Rýmařově (bývalá Základní umělecká škola).

Program:

1. Zpráva o stavu školství ve městě za školní rok 2011/2012 2. Rozpočet města na rok 2013, aktuální zpráva o hospodaření města, rozpočtová opatření 3. Stav plnění věcného rámce akcí (integrováný dokument) 4. Plán zasedání RM a ZM na rok 2013 5. Zpráva o činnosti kontrolního a finančního výboru za 2. pololetí 2012	6. Plán práce kontrolního a finančního výboru na rok 2013 7. Změna č. 1 územního plánu Rýmařova 8. Majetkové záležitosti 9. Různé

Ing. Petr Klouda, starosta města, v. r.

Byterm žádá nájemníky o spolupráci při odečtech

Byterm, p. o., žádá nájemníky o spolupráci při odečtech stavů podružných vodoměrů teplé a studené vody a rozdělovačů topných nákladů (poměrná měřidla na topných tělesech).

Odečet teplé a studené vody provádí domovní důvěrník. Odečet tepla provádí pověřený pracovník firmy ISTA po předchozím oznámení termínu. Nájemníky domů, kde není ustanoven domovní důvěrník,

vyzýváme, aby stavy svých podružných vodoměrů oznámili na Byterm do 21. ledna 2013, a to písemně poštou, vhozením do sběrného boxu umístěného na Bytermu nebo e-mailem na adresu byterm@rymarov.cz.

Děkujeme za pochopení.

Ing. Lenka Vavříčková, Byterm, p. o.

Pohotovostní služby Bytermu v průběhu vánočních svátků

Byterm Rýmařov si dovolu- je oznámit všem nájemní- kům bytů ve vlastnictví města a majitelům domů ve správě této organizace poho- tovistní službu pro případ havárií během vánočních svátků. Pohotovost je držena od 8 do 13 hodin na číslech:

<ul style="list-style-type: none"> • Voda a odpady • Elektřina • Plyn 	<p>Městské služby, Bohumil Mořkovský TZB, Jiří Vavroušek René Škarupa Roman Szukalski Severomoravská plynárenská, a. s.</p>	<p>737 241 052 603 531 811 731 177 591 602 127 196 1239 (nepřetržitě)</p>
--	---	---

Pouze pro případ závažných havárií!

Přejeme všem nájemníkům i ostatním občanům města klidné prožití vánočních svátků a úspěšné vykročení do nového roku 2013.

Kolektiv zaměstnanců organizace Byterm

Dobrovolní hasiči dostali výkonnou techniku

Ve středu 28. listopadu převzali zástupci města Rýmařova a Sboru dobrovolných hasičů Rýmařov z rukou ředitele Územní správy Bruntál Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) výkonnější techniku včetně vybavení k požárním nebo technickým zásahům.

Místostarosta Rýmařova Jaroslav Kala společně s vedoucím odboru vnitřních věcí Zdeňkem Kudlákem a velitelem sboru dobrovolných hasičů Vítězslavem Skoupilem převzali ve středu 28. listopadu od ředitele Územního odboru Bruntál HZS MSK Jiřího Patrovského klíče od hasičského vozidla Tatra s plným technickým vybavením v celkové hodnotě 7 milionů korun, které bude bezúplatně sloužit Sboru dobrovolných hasičů Rýmařov.

„Město Rýmařov jsme vybrali proto, že jednotka dobrovolných

hasičů je zde na velmi vysoké úrovni, která má navíc stoupající tendenci. Navíc záměrem města Rýmařova je rekonstruovat stávající objekt na Palackého ulici tak, aby vzniklo kvalitní zázemí pro tuto výjezdovou jednotku sboru dobrovolných hasičů a její techniku. Město bude hledat prostředky na rekonstrukci

tohoto objektu, který je jeho majetkem. Je to ideální místo pro výjezd a techniku. Dnes od nás dostanou ke stávajícímu vozovému parku další zásahové vozidlo s tím, že toto bude prvovýjezdové. I když se jedná o použité vozidlo, sloužilo u profesionální jednotky a splňuje veškeré náročné požadavky pro práci u ja-

kéhokoliv zásahu,“ přiblížil předávací akt hasičské techniky ředitel Jiří Patrovský.

V budoucnu by podle něj měla být dobrovolná jednotka také technologicky napojena na Integrované bezpečnostní centrum. Jiří Patrovský dále uvedl, že ke konci minulého roku bylo rozhodnuto, že jednotka dobrovolných hasičů bude předurčena k zásahům u dopravních nehod v případě, že profesionální jednotka bude zasahovat u jiného případu. Také proto se mohl uskutečnit tento bezúplatný převod hasičského vozidla včetně jeho vybavení - speciálních vyprošťovacích nůžek, rozpínáku, elektrocentrály a dalších potřebných věcí, které jsou nezbytnou součástí při zásahu u dopravních nehod.

„Považuji to za malý zázrak, protože v dnešní době dostává požární ochrana od státu velmi

málo prostředků. Děkuji jménem města Rýmařova za tento dar Hasičskému záchrannému sboru Moravskoslezského kraje, konkrétně řediteli Územního odboru v Bruntále panu Jiřímu Patrov-

skému, a přeji si, aby technika nikdy nezklamala, vozidlo ujelo ještě mnoho kilometrů a aby těch výjezdů bylo co nejméně," sdělil při přebírání klíčů od hasičské tatroy místostarosta Jaroslav Ka-

la. Na dotaz, kdy se počítá s dokončením rekonstrukce objektu SDH na Palackého ulici, odpověděl, že projektová dokumentace je hotova, a pokud budou vyčleněny prostředky města na tuto

investici, mohla by se realizovat již do konce roku 2013. V závěru slavnostního aktu předání hasičské techniky byla podepsána oboustranná smlouva o bezúplatném převodu majetku. *JiKo*

**Jednatel Městských služeb Rýmařov, s. r. o.,
vydává
o z n á m e n í o v y h l á š e n í v ý b ě r o v é h o ř í z e n í
na pozici:
mistr provozu**

Místo výkonu práce: Městské služby Rýmařov
Předpokládaný nástup: 1. 2. 2013
Pracovní poměr: na dobu neurčitou
Pracovní úvazek: 1,0
Mzda: smluvní plat

Požadavky:

- požadované vzdělání: SŠ technického směru
- základní orientace v právních předpisech (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, zákon 185/2001 Sb., o odpadech)
- vedení agendy a znalosti předpisů v oblasti BOZP
- výborná uživatelská znalost práce na PC
- komunikační schopnosti a profesionální vystupování
- odpovědnost a preciznost, důslednost při dodržování zákonů
- organizační schopnosti
- vysoké pracovní nasazení
- řidičský průkaz skupiny B
- praxe na obdobné pozici výhodou

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- zajišťování provozu kanalizace a čističky odpadních vod
- vedení BOZP a s tím související agenda
- provoz zimního stadionu
- zajišťování provozuschopnosti všech mechanismů (náhradní díly, sklad materiálu...)

Písemná přihláška zájemce musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče
- datum a místo narození uchazeče
- státní příslušnost uchazeče
- místo trvalého pobytu uchazeče
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka
- datum a podpis uchazeče
- kontaktní údaje - telefonní číslo nebo e-mailovou adresu

K přihlášce přiložte:

- životopis s údaji o dosavadním zaměstnání, odborných znalostech a dovednostech týkajících se uvedené činnosti
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání
- výpis z Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na Městských službách Rýmařov, Palackého 11, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději **31. prosince 2012**

Lhůta pro podání přihlášky: 31. 12. 2012

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly. Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Luděk Šimko, jednatel MS Rýmařov, tel.: 554 254 330.

Ing. Luděk Šimko, jednatel společnosti

Zpravodajský servis ve zkratce

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace

Vyhlášení výběrového řízení na pozici:
sociální pracovník

Vlastnosti pracovního místa:

Směnnost:	jednosměnný provoz
Pracovní úvazek:	1,0
Požadované vzdělání:	vysokoškolské - se zaměřením na sociální práci
Nástup:	leden 2013
Náplň práce:	sociální práce dle zákona 359/1999 Sb. v platném znění, vedení správního řízení, práce s rodinou
Mzdové podmínky:	dle platných předpisů

Zájemci doručí svou žádost se strukturovaným životopisem **do 20. 12. 2012** na adresu Dětského domova Janovice u Rýmařova, příspěvkové organizace, v obálce označené nápisem **Výběrové řízení**.
Alena Horká, ředitelka DD Janovice u Rýmařova

Sdružení obcí Rýmařovska provedlo elektronickou aukci
na dodavatele elektrické energie

Sdružení obcí Rýmařovska provedlo společně se svými podnikatelskými a nepodnikatelskými organizacemi v pořadí již druhou elektronickou aukci na dodavatele elektrické energie. Organizovala ji firma Ensytra, s. r. o. Aukce probíhala na celkový objem energie ve výši 3250 MWh ve dvanácti odběrných sazbách. Dne 26. listopadu 2012 proběhlo otevírání obálek a kontrola nabídek přihlášených uchazečů - firem Bicorn, s. r. o., ČEZ Prodej, s. r. o., Lumius, spol. s r. o., a Pragoplyn, a. s.

Samotná elektronická aukce proběhla 30. li-

stopadu v 10 hodin. Průběh aukce byl velmi dramatický a pořadí a ceny se rychle měnily. Nakonec aukce určila konečné pořadí firem a nové ceny. Zvítězila opět firma Bicorn, s. r. o. Z původního celkového finančního objemu poptávané energie ušetřily obce a jejich společnosti celkem 638 tis. Kč, tj. 14 % nákladů. Výrazné snížení cen je důsledkem především velmi tvrdé konkurence na trhu dodavatelů silové elektrické energie a celkově příznivých cen. Proto jsme se také v rámci obcí SOR dohodli, že pravděpodobně v lednu 2013 budeme aukci opakovat na dodávky

elektrické energie v letech 2014 a 2015. Aukce potvrdila, že je ekonomicky výhodné poptávat touto formou dodavatele a že tak může docházet navzdory všeobecnému zdražování elektrické energie i k úsporám nákladů.

Konečné pořadí firem a výše nabídek:

Bicorn, s. r. o.	3 890 103,65 Kč
Pragoplyn, a. s.	3 890 945,55 Kč
Lumius, spol. s r. o.	3 931 291,27 Kč
ČEZ Prodej, s. r. o.	4 007 389,32 Kč

Ing. Petr Klouda, starosta

Rýmařovské náměstí Míru
zdobí vánoční strom

Ve čtvrtek 29. listopadu pokáceli pracovníci Městských služeb Rýmařov v zahradě pana Rostislava Kubise v Rýmařově na Lidické ulici č. 9 vánoční strom a ještě téhož dne jej nainstalovali na náměstí Míru. „Na základě dřívější žádosti pana Kubise o pokácení tohoto stromu byl nakonec tento vybrán jako vánoční,“ sdělil k volbě tohoto smrku jednatel Městských služeb Rýmařov Ing. Luděk Šimko. Strom měří 13 metrů a váží 4,5 tuny. Poprvé rozsvícen byl v sobotu 1. prosince.

JiKo

Foto: Městské služby

Jedna paní povídala

V této rubrice reagujeme na podněty občanů a zabýváme se citlivými tématy, jež se stávají náplní hovorů na ulici či v hospodě a jsou podle svých mluvčích nedostatečně řešeny. Rubrika by měla sloužit tomu, aby byly problémy občanů, které nejsou doceněny, znovu otevřeny.

Nebudeme se bránit ani anonymním podnětům, pokud budou slušné, neurážející, neulgární, nebudou porušovat tiskový zákon a budou v souladu se ctí, morálkou a důstojností. Anonymitu lze zachovat pro veřejnost, redakci však musí být pisatel znám. Čtenářské příspěvky budeme postupně zpra-

covávat a řešit s pověřenými a kompetentními osobami. Čtenářské příspěvky mohou být redakci zaslány prostřednictvím e-mailu rymhor@seznam.cz nebo na adresu redakce Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, případně mohou být vhozeny do schránky redakce u vchodu do Střediska volného času na téže adrese.

Proč hyzdí pěší zónu zdevastované stánky pouličního prodeje?

Dlouho zanedbané, nehezské a dnes již vysloužilé prodejní stánky hyzdí naše město v lokalitě pěší zóny u náměstí. Obyvatelé i návštěvníci našeho města musí v adventních dnech při cestě za nákupy míjet tyto rozpadající se objek-

ty, kterým na kráse nepřidala ani ruka vandalo. Kdysi svému účelu jistě posloužily, ale dnes? Jak dlouho bude ještě tento neutěšený stav trvat, než si někdo kompetentní uvědomí, že by se s těmito stánky mělo něco udělat?

odpovídá starosta města Ing. Petr Klouda

Tristiň stav vybavení tržiště je nám známý. Tržiště má pronajato, spravuje a vybírá pro svoje potřeby nájemné organizace TJ Jiskra Rýmařov. Stánky a vybavení tržnice TJ Jiskra ani město neopravovalo proto, že budou hned po Novém roce bez náhrady likvidovány. V příštím roce by měla

proběhnout celková rekonstrukce náměstí Míru včetně Radniční ulice a projekt nepočítá s opětovným zřízením tržnice v tomto prostoru. Předběžně je dohodnuto, že tržnice by mohla být zřízena na privátním pozemku na Jungmannově ulici v proluce mezi obchody CA&VA a Korunou.

V Rýmařově na dlouhou dobu vyprodáno Foto: M. Škoda

Dálkový výslech

Karla Havlíková

Věk: už ne 18 (ale neřeším to)
Povolání: učitelka (splněný sen)
Záliby: život
Zvláštní znamení: kozoroh neuznávající bobříky odvahy

V čem jste nejsilnější?

Určitě ve zvědavosti, nikoli ve zvědavosti. Baví mě pozorovat, jak se co dělá. Obdivuji všechny šikovné lidi. Nemám ráda nevyřešené situace a nezodpovězené otázky, stejně jako neuznávám argument, že něco nejde.

Kdy jste netrpělivá?

Tato vlastnost je mi poměrně cizí. Přesto existuje jedna situace,

kdy ji u sebe pozoruji: 24. prosince se nemůžu dočkat Ježíška. **Co je pro vás největší odměna?** Úsměv. Ten dokáže dělat divy. Je škoda, že se lidé usmívají čím dál méně.

Za co byste si za poslední měsíc zasloužila odměnu?

Odměnu jsem dostala. Byla to spokojenost kolegů a studentů naší školy s divadelním představením *Legenda V+W aneb Příběh Osvobozeného divadla* v podání Divadélka pro školy z Hradce Králové. Zábavnou formou jsme se dozvěděli hodně zajímavých informací o pánech Jiřím

Voskocovi, Janu Werichovi a Jaroslavu Ježkovi. Moc jsme se nasmáli bravurně zvládnutým ukázkám z jejich divadelních her. Mám velkou radost z toho, jak naši studenti akci přijali, jak bezvadně reagovali, kolik si toho zapamatovali.

Jaká je první věc, kterou spatříte po probuzení?

Když vstávám podle budíku a mám čas se rozkoukat, je to obraz s názvem Sen o velikém domě, který mi před několika lety namaloval můj bratranec. Jakmile si však po zazvonění budíku řeknu „ještě chvilku“, je to právě on, kdo za půl hodiny zachytí můj letmý pohled a poté je nucen sledovat kalup, jímž se snažím dohnat onu půlhodinku spánku.

Jste „rýmařovská duše“?

Přiznávám se, že nejsem, ale můj vztah k tomuto městu se už dlouhá léta vyvíjí. Na první setkání s Rýmařovem si vzpomínám zcela dobře. Je mi 14 let, s rodinou se o prázdninách vydáváme naší Škodou 1000 MB na výlet. Pojídám bonbony, protože mi v kopcích a zatáčkách bývá špatně. Přijíždíme do Rýmařova, začíná pršet, domy na náměstí a v nejbližším okolí jsou šedé,

smutné. Je chladno a mokro. Vůbec se mi tady nelíbí. Říkám si, že tady bych žít nechtěla.

Přise se rok 1993. Po ukončení studia v rodné Olomouci a ročním studijním pobytu ve Francii přijíždím do Brídličné. Nastupuji jako učitelka na základní škole. V roce 2006 začínám učit na rýmařovském gymnáziu. V mém případě se naplnilo „nikdy neříkej nikdy“.

Za 20 let života jsem v našem kraji poznala skvělé lidi a zjistila, jak je tady v každém ročním období krásně. A Rýmařov? Musím říct, že se od našeho prvního setkání moc změnil. Je barevný, čistý a svěží. Nechybí v něm zeleň, je zde dostatek kulturního vyžití. Přestože nejsem „rýmařovská duše“, mám toto město ráda.

Čemu jste se naposledy nahlas zasmála?

Svému přebreptu v hodině francouzštiny, když jsem z minulého času složeného udělala domácí zvěře.

Kdybyste měla něco udělat naposledy, co by to bylo?

Poděkovala bych svým rodičům za to, jak mě vychovali, a za to, že mi pořídili o dva roky mladšího brášku.

Zdravotnictví

Beseda o zdraví dětí i náhradních rodinách

V úterý 4. prosince odpoledne mělo mateřské centrum Sluníčko ve Štředisku volného času trochu jiný program než obvykle. Maminky s malými dětmi si přišly nejen pohrát, ale hlavně poslechnout přednášku odborníků na dvě témata. Pediatr MUDr. Richard Rýznar hovořil o dětském zdraví, Šárka Františová a Nina Drápalová z bruntálské Rodinné a manželské poradny představily kampaň Dejte dětem rodinu. Odborníci, které k besedě do Sluníčka pozval rýmařovský odbor zdravotnictví a sociálních věcí, představují autority, k nimž se rodiče obracejí ve chvíli, kdy se jejich děti dostanou do potíží zdravotních nebo psychických a vývojových.

MUDr. Richard Rýznar, který si po působení na dětské klinice v Olomouci, v kojeneckém ústavu a na dětském oddělení šumperské nemocnice před několika lety otevřel pediatriickou praxi v rýmařovské nemocnici, připravil přednášku o dětském zdraví. Zaměřil se přitom na několik podstatných témat, jako je očkování, užívání antibiotik, zvyšování imunity nebo výživa dětí. MUDr. Rýznar patří k zastáncům očkování, a to nejen povinného,

ale i doporučeného (především proti rotavirům, pneumokokům, meningokokům, TBC a rakovině děložního čípku). Očkování by podle jeho názoru mělo být dostupné všem: „Mělo by být otázkou důvěry rodičů ve smysl očkování, a ne peněz,“ tvrdí MUDr. Rýznar. I proto se připojil k prosazování hrazeného očkování dívek proti rakovině děložního čípku. Naopak v případě užívání antibiotik patří k opatrnějším pediatrům. Zbytečné a příliš časté

užívání antibiotik totiž podle jeho slov snižuje imunitu dětí, kterou je naopak potřeba zvyšovat - vhodnou životosprávou, výživou, očkováním nebo probiotiky. Richarda Rýznara v besedě vystřídal pracovníce Rodinné a manželské poradny Bruntál a téma náhradní rodinné péče. Poradna, od roku 2003 spadající pod Centrum psychologické pomoci v Karviné, poskytuje poradenství v oblasti partnerských problémů, ale zaměřuje se také na rodinu jako celek a náhradní rodinnou péči.

Nina Drápalová a Šárka Františová představily kampaň Moravskoslezského kraje Dejte dětem

rodinu, jejímž cílem je získávat nové zájemce o přijetí opuštěných dětí. Nina Drápalová na dvou konkrétních případech prezentovala, za jakých podmínek jsou děti umísťovány do ústavní péče, Šárka Františová pak představila celý systém náhradní rodinné péče, který má za úkol tyto děti z ústavního prostředí opět vymanit.

Současným trendem je podporovat vedle osvojování a pěstounské péče také tzv. pěstounskou péči na přechodnou dobu a vytvořit institut profesionálních pěstounů. Povýšení pěstounské péče na placené zaměstnání by mělo pomoci snížit počet dětí vyrůstajících v kojeneckých ústavech, dětských centrech a domovech i o ty, které nejsou tzv. právně volné pro klasické osvojení nebo jsou špatně umísťitelné, např. pro vyšší věk nebo handicap. V pořádání podobných besed pro rodiče s dětmi chce odbor zdravotnictví a sociálních věcí pokračovat. Podle slov vedoucí odboru Ivety Podzemné by se mezi hosty příštích besed ve Sluníčku měli objevit např. zástupci zdravotních pojišťoven nebo zubní lékař. ZN

Gynekologická ambulance vyšetřuje pacientky pomocí nového sonografu

Lékaři gynekologické ambulance Podhorské nemocnice v Rýmařově, která je členem skupiny Agel, vyšetřují pacientky na novém sonografu. Přístroj za téměř půl milionu korun přinese pacientkám vyšší kvalitu vyšetření.

Nový přístroj má oproti dosud používanému kvalitnější zobrazovací schopnosti, čímž výrazně zlepšil diagnostiku. „Digitální barevný přístroj se sondami je určen pro vysoce specializovanou diagnostiku v gynekologii a těhotenství. S jeho pomocí lze pořádit i kvalitní záznam a foto-

grafie plodu v děloze,“ uvedl ředitel nemocnice MUDr. Marián Olejník.

Přístroj je mimořádný zejména díky speciálnímu softwaru, který umožňuje zvýraznit zobrazení v případech, které šlo obtížně diagnostikovat starým ultrazvukem. Výsledky vyšetření se navíc dají dobře archivovat. „Díky modernímu sonografu dojde i ke zkrácení vyšetřovací doby pacientek. Pacientky se mohou do gynekologické ambulance objednávat na telefonním čísle 554 253 380,“ dodal ředitel Olejník. Sonografie je dostupná a bezpečná vyšetřovací metoda, která na rozdíl od rentgenu nezatěžuje organismus zářením. Lze ji tak

v případě nutnosti kdykoliv opakovat bez nebezpečí poškození maminky a plodu. Nevyžaduje také zvláštní přípravu pacientek,

jako například metody užívající k diagnostice kontrastní látky.

Ing. Hana Szotkowská,
mluvčí holdingu Agel

Foto: archiv Podhorské nemocnice

V Bruntále ocenili dárce krve a plazmy

V páteční podvečer ocenil Český červený kříž s podporou Transfúzní služby, která je členem skupiny Agel, bezpříspěvkové dárce krve a krevní plazmy. Nárok na ocenění zlatou plakou prof. MUDr. Jana Janského le-

tos získalo 41 dárců, na ocenění plakou stříbrnou 78 dárců. Uděleny byly také zlaté kříže 2. třídy, které za 120 odběrů získalo sedm dárců, a zlaté kříže 3. třídy, jež za 80 odběrů obdrželo čtrnáct dárců. Dárce

prevzali ocenění z rukou zástupců ČČK, Transfúzní služby a starosty města Bruntálu Ing. Petra Ryse v sále bruntálského zámku.

Organizátoři akce připravili pro dárce nejen plakety, ale také bo-

haté občerstvení, dárky a velmi příjemný kulturní program - vystoupení žáků Základní umělecké školy Bruntál.

Velký potlesk od dárců sklídilo zejména poděkování paní Mela-

nie Kautzové z Bruntálu, jejímuž synovi darovaná krev a plazma zachránily život po závažné dopravní nehodě. Dárcům krve za jejich aktivitu přišel osobně poděkovat také viceprezident ČČK MUDr. Petr Vlk a samozřejmě vedení Transfúzní služby. „Dárci krve a plazmy mají náš hluboký obdiv. Jsme rádi, že jsme ve spolupráci s Českým červeným křížem takto důstojně poděkovali dárcům za jejich lidský postoj,“ uvedla za Transfúzní službu vedoucí sestra Romana Hnilicová.

Každý dárci krve a plazmy na Transfúzní službě v Bruntále zís-

kává pracovní volno s náhradou mzdy, proplacené jízdné, lékařské vyšetření, vitamíny od své

zdravotní pojišťovny, občerstvení a odpočet ze základu daně z příjmu (za každý odběr 2000 Kč).

Dárci krve a plazmy se mohou stát lidé ve věku od 18 do 60 let. Pro darování krve musí být naprosto zdraví. Zda je dárci způsobilý k odběru, posoudí individuálně odborný zdravotnický pracovník přímo na odběrovém středisku. Den před odběrem by měl dárci hodně pít, nejíst tučná jídla, nepít alkohol a ráno může lehce posnídat.

Zájemci se mohou objednávat telefonicky na čísle 724 612 667, 554 700 660 nebo elektronickou poštou na adrese evidence.bruntal@tspk.cz.

Foto a text: Hana Szotkowská, tisková mluvčí skupiny Agel

Školství

Gymnázium slaví 110 let

V letošním roce slaví Gymnázium Rýmařov 110 let od svého založení. Redakce Rýmařovského horizontu ve spolupráci s gymnáziem během roku uveřejnila několik medailonů a vzpomínek zajímavých absolventů školy. Patří mezi ně i **Prof. Mgr. Jindřich Štreit**.

Raději už ani nepočítáme uplynulé roky od zkoušky dospělosti, ale i tak se nám v myšlenkách tato doba zrání stále vrací. Celý život čerpáme z toho, co jsme se v tomto období naučili a co jsme procítili. Hodně dlouho jsem se probouzel s pocitem, že písme

špatně dopadla, že jsem opět neuměl chemii, že... Dnes už se na

rýmařovské gymnázium vracím beze strachu a jsem velmi rád, že

mohu být v kontaktu se současnými pedagogy a studenty.

V roce 2002 při oslavách 100. výročí založení Vyššího reálného gymnázia v Rýmařově byla v současné budově školy zřízena galerie, kde mohu rok co rok prezentovat nový soubor svých fotografií. Vždy se těším na neopakovatelnou atmosféru doprovázející každou vernisáž, na níž se setkávám se studenty, s učiteli, se svými gymnaziálními spolužáky, s představiteli města a dalšími hosty, s lidmi mého kraje, kteří se často objevují i na mých fotografiích.

Jindra ze Sovince

Střední škola, Rýmařov, p. o.

Julia Sedláka 16, 795 01 Rýmařov; IČO: 0048987

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

9. 1. 2013, 10:00 - 17:00

Maturitní obory: Hotelnictví - 4leté denní
Podnikání - 3leté dálkové

Učební obory: Kuchař-číšník
Opravář zemědělských strojů - 3leté denní

Kancelář školy: 554 212 54 info@stredniskolarymarov.cz

ZUŠ Rýmařov a Městský úřad Rýmařov
vás zvou
na výstavu

RÝMAŘOVSKÉ POVĚSTI

Adéla Kavková
Veronika Kavková
Kateřina Vincourková

Galerie na radnici

výstava potrvá do 31.1.2013

Mladí výtvarníci zvou do světa rýmařovských pověstí

Hned ve dvou galeriích jsou od středy 28. listopadu k vidění práce žáků výtvarného oboru ZUŠ Rýmařov na téma rýmařovských pověstí. Mladší výtvarníci ze třídy Martiny Kohoutkové vystavují v nově zřízené galerii Na Schodech, trojice starších žáčků v galerii Na Radnici.

Galerie Na Schodech vznikla v prostoru chodby a schodiště budovy ZUŠ na Čapkově ulici. Výtvarné práce žáků se zde vy-

stavovaly již dříve, nyní však škola pro tyto účely pořídila dvacet velkých prosklených rámu a výstavnímu prostoru dala oficiální název.

Jako první se při vernisáži, kterou hudebně doprovodili žáci hudebního oboru, v nové galerii otevírala přehlídka prací mladších žáků Mgr. Martiny Kohoutkové, konkrétně výsledky jejich dvouměsíční práce na téma rýmařovských

pověstí. Děti zpracovávaly různými technikami motivy ze tří pohádkových příběhů - o Sovím králi, o znaku města Rýmařova a o Škaredé jedli. Během vernisáže byly k vidění kresby, keramické plastiky, reliéfy z montážní pěny i grafiky vytvořené tiskem z papírové šablony, ale také animovaný film o vzniku rýmařovského městského znaku. Pověst o lidožravé vlčici a odvážném střelci, který jednou ranou z luku zbavil město obávaného zvířete, oživilo dětské animátorské skupiny prostřednictvím sekvence fotografií vlastních kreseb s originálním komentářem.

Film o městském znaku se promítal také při vernisáži v galerii Na Radnici. Ve výstavním prostoru, který zde před rokem vznikl z iniciativy ZUŠ, Klubu galerie V Kapli a městského úřadu, se představila trojice starších výtvarnic ze třídy Martiny Kohoutkové. Také v jejich kolekcích je hlavním tématem některá z pověstí, přede-

vším Soví král a Škaredá jedle, každá z talentovaných dívek si však zvolila jinou techniku.

Dvanáctiletá Kateřina Vincourková zpracovala metodou tisku z papírové šablony proměnu Sovího krále z lidské do soví podoby. Stejně stará Veronika Kavková si rovněž vybrala pověst o Sovím králi, tentokrát však motiv dívky, která pomohla zbavit krále jeho zakletí. Z keramické hlíny vytvořila plastiku dívčí tváře i její podobu začarovanou do kamene. Nejstarší z vystavujících žákůň Martiny Kohoutkové, čtrnáctiletá Adéla Kavková, zvolila pověst o Škaredé jedli a techniku manipulované fotografie a fotomontáže. Na jejích snímcích může divák spatřit ducha Škaredé jedle i postavy jeho obětí, které prý pod vlivem zlomyslného kouzla musely stěhovat velké balvany z Podolského potoka.

Práce všech mladých výtvarníků budou v obou galeriích k vidění až do konce ledna 2013. ZN

Pozvánka na vánoční taneční koncert ZUŠ

Kde: tělocvična na Národní ulici 15

Kdy: 16. prosince ve 14.30

Vstupné: dobrovolné (přezůvky s sebou)

Těší se na vás všichni tanečníci a Alena Tomešková

Pozvánka na zpívání u vánočního stromu

Středa 19. prosince v 18.30

náměstí Míru

Koledy zazpívá pěvecký sbor dospělých při ZUŠ Rýmařov

Vítán je každý, kdo půjde kolem či si udělá cestu.

Mgr. Jiří Taufer, Ph.D., ředitel ZUŠ Rýmařov

„Co se stalo nenadále...“

ZUŠ Rýmařov vás srdečně zve na

Vánoční koncert skupiny Variace

J. Biras, M. Struhárová, J. Pupíková, E. Holubová,
E. Máčková, M. Matulová, J. Kučera, J. Kopečková,
P. Raška, J. Raška

ve středu 26. prosince 2012 v 16.00

v kostele sv. Michaela v Rýmařově

Vstupné dobrovolné

z u š u v á d í
bigbeatové vánoce
v sále a přílehlých prostorech
25. 12. 19 h. kina rýmařov

HC3 **ТТЮТ**
the truth is out there

ZATREST

KE KEY FEATURES

KOBLÍŽC!

www.pomoztedetem.cz

zakoupením vstupenky přispějete na konto pomozte dětem
na akci bude probíhat veřejná sbírka pro nadaci pomozte dětem

PATA **VESPER HOMES** **AKR** **PI** **IKSI** **SPRINT** **SOULITA**

změna programu vyhrazena

Kdo byl kdo

Příběh rýmařovské rodiny v zlomovém čase konce 19. a první poloviny 20. století (1. část)

Alfred Zuppinger a jeho dcera Herta

Asi jen málokdo, kdo se octne v tomto kraji a spatří zašlé náhrobky s německými jmény, kapličky se sloupci jmen věnované *Den Helden der Heimat* (Hrdinům vlasti), zaniklé vesnice a podobně, se nepozastaví nad věčnou historickou otázkou: Kdo byli ti lidé? Jací byli? Jak žili, na co a jak mysleli, byli stejní jako my, anebo úplně jiní? Na tyto otázky „malé historie“ se snaží odpovědět tzv. kulturní dějiny či jinak dějiny každodennosti.

Před nedávnem se do Městského muzea Rýmařov dostaly věci nalezené při bourání bývalé Zuppingerovy špulkárny v Janušově. Věci převážně osobního charakteru, jako dopisy, doklady, knihy atd., jež tvořily hlavní část nalezených předmětů, jsou z pohledu „velké historie“ pouze doplňkovými informacemi. Nám ale pomohou nahlédnout do dějin každodennosti „obyčejné rodiny“, jejímž domovem byl Rýmařov první poloviny minulého století. Zuppingerova špulkárna byla založena roku 1880 podnikatelem Zuppingerem, evangelíkem augsburského vyznání ze Švýcarska. Jeho národnost však v tehdejší době byla spíše formální, protože i se svou rodinou zřejmě pendloval po střední Evropě zcela bez ohledu na hranice. Například jeho syn Alfred, pozdější majitel špulkárny v Janovicích, se narodil ve Wolfurtu v Rakousku, další továrnu měli Zuppingerové ve Freyungu v Dolním Bavorsku. Ve zmiňovaném Wolfurtu, jenž je v současnosti velký asi jako

Rýmařov, po sobě rodina Zuppinger zanechala výraznou stopu. Kromě textilní továrny a mlýna Zuppingerové postavili důležitý kanál a patrně se podíleli i na dalších stavbách. Také jejich sídlo *Villa Zuppinger* s rozlehlými zahradami, postavená roku 1900 v secesním stylu, je vnímána jako důležitá a zajímavá stavba v regionálním kontextu.

Není tedy divu, že se ve druhé polovině 19. století objevili Zuppingerové i na Rýmařovsku, jež se rychle rozvíjelo. Jen dva roky před založením Zuppingerovy továrny byla do Rýmařova dovedena železnice s nadějí, že bude pokračovat a propojí Rýmařov s Uničovem, Šumperkem a dále Zábřehem na Moravě. Obzvláště rozvoj textilnictví hrál Zuppingerům do ruky, neboť rodina, o níž je první záznam z roku 1383 (podle rodinné kroniky, vycházející z výpisků archivních dokumentů z Rapperswil v švýcarském kantonu Sankt Gallen), měla v tomto oboru zkušenosti.

Část rodiny se usadila v Janušově, ale kontakty se starou vlastí udržovali stále velmi čilé, o tom svědčí i skutečnost, že Alfredův strýc Carl Zuppinger se stal v Sankt Gallenu policejním ředitelem a s rodinou si často dopisoval. Alfred byl od počátku patrně veden k převzetí podniku, který byl založen, když mu bylo 15 let, a s moravským podnikatelským prostředím se sžil. Navštěvoval významné události na moravské scéně, například Průmyslovou a živnostenskou výstavu v Olo-

mouci 1892 (*Industrie & Gewerbe Ausstellung in Olmütz 1892*), ze které se nám dochovala i jeho permanentka. Na Moravě se oženil s jistou Leokadií a roku 1899 se jim narodilo děvčátko. To pojmenovali Herta a v rodném listě mělo již uvedeno jako místo narození Janušov, okres Rýmařov. Hertě Zuppingerové se dostalo patrně klasického dívčího vzdělání s humanitním zaměřením. Z nalezených osobních věcí můžeme taktéž usuzovat, že měla ráda literaturu a hlavně poezii. V nálezu z bývalé špulkárny v Janušově se kromě velkého počtu knih německých klasiků, jako je Schiller, Goethe a další, objevilo také několik básnických sbírek. Některé jsou spíše romantického a milostného zaměření, které lahodí dívčímu srdci, než vysou-

ně zakládala různými symbolickými předměty, např. báseň Touha (*Sehnsucht*) si založila vylisovaným čtyřlístkem pro štěstí. Nevíme samozřejmě, jestli to byla její oblíbená báseň nebo jen náhoda, ale jistě to dokládá, že se některé věci ve střeoevropském kulturním prostředí doposud nezměnily.

Její zájem se zaměřoval také na kulturní dění, vlastnila různá operní libreta, např. k *Trubadurovi* od Giuseppe Verdiho či libreto k *Hoffmannovým povídkám* od Jaquese Offenbacha a mnohá další. Otázkou je, jakou roli v jejím zájmu o operu hrálo nedaleké německé divadlo v Olomouci. To zastávalo do určité míry roli kulturního centra Němců a symbolu německosti na střední a severní Moravě. České hry a opery hrálo jen minimálně, ne ani tak z důvo-

Alfred Zuppinger

du malé návštěvnosti nebo nechtí uměleckých ředitelů divadla, jako spíš vyhrocené národnostní situace. Například při chystaném uvedení *Dalibora* od Bedřicha Smetany představitel Německého spolku Olomouc (*Deutscher Verein Olmütz*) zaslali rozhořčený dopis olomouckému městskému zastupitelstvu proti uvedení této české opery, plný nacionalistických klíšé, útoků na tehdejšího ředitele divadla a požadavků na zákaz českých oper. Můžeme předpokládat, že i v rámci prezentace jistého společenského postavení Zuppingerovi německé divadlo v Olomouci alespoň občas navštívili. Jejich touha po kultuře však mohla být čas od času ukojena i v Rýmařově. Například Mužský pěvecký sbor

ké umělecké hodnoty, ale i to vypovídá o osobnosti mladé Herty. Například v básnické sbírce *Vybrané básně* (*Ausgewählte Gedichte*) od Otto Julise Bierbauma se to jen hemží lístky růží, ptáčky na zelených větvích, zamilovanými děvčaty, májovým vánkem a podobně. Totéž dnes suplují romantické filmy a červená knihovna proměnlivé kvalitativní úrovně. Avšak Herta kromě lehkého žánru Bierbaumovy milostné poezie měla zřejmě daleko širší záběr, o čemž svědčí další sbírka, *Domácí kniha německé lyriky* (*Hausbuch deutscher Lyrik*), v níž jsou ve výběru zastoupeni téměř všichni klasičtí němečtí lyrikové. Příznačné pro mladou slečnu (Hertě bylo 14 let, když kniha vyšla) z jakékoliv doby a prostředí je, že si jednotlivé bás-

Villa Zuppinger

Rýmařov (*Männergesangverein Römerstadt*) pořádá koncerty vážné hudby či divadelní večery. Díky tomu si mohli poslechnout např. Beethovenův koncert, Schuberta, Liszta a řadu dalších skladatelů, byť se hrálo jen v tělocvičně místní střední školy. Nebo si mohli zajít na nějaký lehčí kus do místního divadelního domu za 2 až 6 korun. Od počátku roku 1917 se kulturní život města obohatil také o biograf, poté co Rýmařov získal licenci na promítání filmů.

Zde všude mohla mladá Herta Zuppingerová hledat kulturní využití, avšak po 28. červenci roku 1914, kdy Rakousko-Uhersko vyhlásilo válku Srbsku, bylo zřejmě nutno víc než na kulturní využití myslet na reálnější a daleko méně zábavné věci. Tato čtyřletá světová tragédie s miliony mrt-

mi k válečným a šetrným receptům (*Wiener Kochbuch mit Anhang Kriegs- und Spar-Rezepte*). Tato vskutku „dobrá kuchyně“ poradila, jak uvařit například bavlníkovou polévku, falešnou úhoří polévku z řepy a prasečích nožek a mnohé další recepty, v nichž je řepa velmi často hlavní přísadou. Když Rakousko-Uhersko zavedlo v dubnu 1915 přídělový systém, nebylo jiného východiska než se uskromnit v zájmu vítězství - jak jinak.

V zájmu vítězství také umírali a vraceli se zmrzačení muži z Rýmařova a okolních vesnic. Někde, jak nám dokládají válečné památníky rozestě po těchto vsích, zemřeli v rodině otec i několik synů. Sřít s realitou a patně i s invalidy, navrativějšími se domů či přebývajícími v rýma-

u kovářiny anebo jednoruký horník kope krompáčem ve štole za svitu kahanu.

Právě tato snaha poukázat na normalitu brutálních válečných zmrzačení nám leccos napovídá o atmosféře ve společnosti, ze které velmi rychle vyprchalo proválené nadšení. Náhle byla zděšena moderní materiálovou zákopovou válkou, která chrlila mrtvé a zmrzačené sousedy, kamarády, známé a nejbližší v takovém množství jako žádná válka předtím. Není se tedy čemu divit, že i náctiletou Hertu Zuppingerovou zajímalo, jak připravit pomoci obětem války. Mnoho mladých děvčat a žen také opravdu dobrovolně vstoupilo do různých ošetrovatelských řádů či nemocnic jako ošetrovatelky a pomocnice. Z ženských řádů se tradičně ošetrovatelské péči věnovaly boromejky (Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského), vincentky (Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence z Pauly) či alžbětinky (Řád sv. Alžběty). V 19. století vznikla řada ženských kongregací, jejichž členky působily jako opatrovnice v nemocnicích i v domácnostech, například Kongregace sester sv. Alžběty či řada kongregací III. řádu sv. Františka. Protestantskou obdobou ošetrovatelských řádů byly diákonky. Diákonský institut založil roku 1836 Theodor Fliedner (1800-1864), pastor v Kaiserswerthu nedaleko Düsseldorfu, se

svojí manželkou Frederikou. V Rýmařově působil řád milosrdných sester a tělocvična klášterní školy sloužila jako rezervní špitál, některé ze tříd byly upraveny pro potřeby vojenské nemocnice a výuka ve škole částečně ustoupila ošetrovatelské práci.

Mgr. Martin Samson,

Městské muzeum Rýmařov

Fota: archiv městského muzea (Prameny: Archiv Městského muzea Rýmařov, depozitář D8, karton Zuppinger/Kühnel familie, složka Alfred Zuppinger; Státní okresní archiv Bruntál se sídlem v Krnově, fond OU Rýmařov, inv. č. 405, sign. J, karton 136; Bierbaum, Otto Julius: *Ausgewählte Gedichte, Vídeň 1921*; Dekker, Hermann: *Heilen und Helfen, Stuttgart 1916*; Kol. autorů: *Hausbuch deutscher Lyrik, Mnichov 1913*; Balatková, Jitka: *Opery slovanských skladatelů na jevišti olomouckého německého divadla, Střední Morava, 1995, roč. 1, č. 1, s. 31-39*; Karel, Jiří - Jelínek, Josef: *125 let železniční trati Valšov - Rýmařov 1878-2003, Olomouc 2003*; Marek, Miloslav - Olejník, Marián: *90 let všeobecné nemocnice v Rýmařově, Bruntál 2002*; Suchánková, Lucie: *Vývoj ošetrovatelské péče v Opavě od poloviny 19. století do roku 1914. Diplomová práce. Masarykova univerzita Brno, Fakulta filosofická, 2010*; <http://de.wikipedia.org/wiki/Wolferth>.)

vých se samozřejmě odrazila i v životě dospívající slečny. Nemusela sice narukovat a trávit dny po kolena v bahně rozmáčených zákopů plných krys a mrtvých kamarádů s nejistotou, zda se dožije dalšího dne, ale válečné hospodářství a potravinová krize postupně pronikala velmi výrazně i do života lidí v zázemí.

I když Zuppingerovi nebyli zrovna chudou rodinou, zřejmě se i oni museli uskromnit a přinést oběti ve prospěch válečné mašinerie vlasti, jež byla jejich domovem pouhých 34 let. Tyto oběti jistě nespočítaly jen v zatloukání hřebů do rýmařovského erbu s cílem upisování válečné půjčky nebo výměně mosazných moždříků za litinové hlásající *Durch Krieg zum Sieg* (Skrze válku k vítězství). Ve věcech Zuppingerových se našla tzv. válečná kuchařka pracující s náhražkami za vše možné, snad s jistou mírou ironie pojmenovaná *Dobrá kuchyně* (*Die Gute Küche*) s podtitulem *Vídeňská kuchařka s poznámka-*

řovské nemocnici, zřejmě zasáhla i citlivou Hertu. Ta se zajímala o utrpení vojáků a snad si pohrávala s možností stát se ošetrovatelkou. Můžeme tak usuzovat z další nalezené knihy - *Léčení a pomoc* (*Heilen und Helfen*) od Dr. Hermanna Dekkera, jenž se věnuje především zraněním válečným. Kniha se komplexně zaměřuje na zranění způsobená válkou, jejich léčení a pozdější vyrovnání se s následky těchto zranění. Najdeme v ní např. rozdělení kulek podle tvaru a země, postupy při prostřelení střev, roztržení kostí, ale i celou kapitolu věnující se končetinovým náhradám a „bezproblémovému“ životu s nimi, nazvanou z dnešního pohledu až sarkasticky *Vůle zvířeti!* („*Der Wille sigt!*“). Touha autora knihy dokázat, jak bezproblémovým a normálním životem se bez končetin dá žít, působí křečovitě až tragikomicky, když vidíme, jak bezruký obchodník nastavitelnými háky rozměňuje mince, jednoruký kovář s protézou kove

Můj šálek čaje

Karel Čapek: Devatero pohádek

Pro každého, kdo má rád knížky, je velmi těžké vybrat právě tu jedinou, kterou by si vzal s sebou na pověstný opuštěný ostrov. Se mnou by tedy asi musel ztroskotat plně naložený kamion. Nesměl by v něm chybět Villonův *Velký testament* ani Jirotkův *Saturnin*, Halliburtonův *Kouzelný koberec* ani pohádky Boženy Němcové, knížky Tolkienovy a Hrabalovy, Hemingway, Orten, Saint-Exupéry a Jára Cimrman, můj milovaný Jan Werich a taky všechno od Oty Pavla... no, takže ten nákladák bych prosila s vlekem.

Přece však je jeden autor, jehož bych ráda postavila do čela pomyslného průvodu svých oblíbenců. Je jím spisovatel, dramatik a úctyhodný člověk Karel Čapek. Jemu totiž vděčím za to, že ke svému jazyku mateřskému, přestože jest mi jím vládnouti pouze neuměle a neoborně, mám vztah veskrze kladný. V jeho knížkách jsem pro sebe objevila a navzdýcky si zamilovala kouzlo slovního humoru.

Poprvé jsem se s Karlem Čapkem setkala v dávnověku svého dětství prostřednictvím *Devatera pohádek*. Bavily mě už tenkrát a ráda se jimi nechávám pobavit dodnes. (Jestli se teď blahosklonně usmíváte mé dětinskostí, tož si klidně poslužte.) Jsou to nejen báječně neotřelé příběhy s úžasným humorem, ale zároveň také pravé hrátky s češtinou. Najdete v nich opravdu úplně všechno - od jaderné mluvy loutpeznické chásky přes poetické líčení „stříbrného palouku v září měsíční“ až po odbornou terminologii fundovaného lékaře Dr Voštěpa,

jenž prohlídka princezny Zubejdy uzavírá přesnou diagnózou, že „to douče marodí“. A těch synonym, homonym, antonym a všelijakých jiných hloupostí, které dovedou pojmenovat jen lidé k tomu účelu náležitě studovaní. Tak si myslím, dostat tuhle laskavou knížku do rukou žáček čtvrtou či pátou třídou povinný, půl práce češtinářovy je hotovo.

Krásný slovní humor a lehká ironie nechybí ani v Čapkových sbírkách povídek, novinových sloupků a úvah. Například při čtení knížek *Jak se co dělá* či *Zahradníkův rok* vás od začátku do konce úsměv neopustí. Tolik jiné - vážné až mrazivé - je třeba drama *Bílá nemoc*. Ale už dost, nechtěla jsem tu jen suše vyjmenovávat díla Karla Čapka, ani se chraňt bůh pouštět do nějakých jazykových rozborů. Chtěla jsem jen naznačit, že v záplavě dnešní moderní literatury, v níž se samozřejmě najde spousta nádherných knížek, se dílo tohoto našeho klasika neztratí a že není od věci po něm někdy sáhnout. Věřím, že každý, kdo to udělá, pokud zrovna není „ten trumbera, ten bloud, to tululum, ten pleťticha, ten trumpeta, ten vrták, ten truhlík, ten makovec, to nemehlo, to trdlo, to pometlo, ten tulipán, ten jelimánek, ten salát, ten přetrhdílo... a ten popleta“ jako zapomnětlivý šofér Frantík z Pohádky pošťácké, bude potěšen.

A mimochodem - víte jak ošetřit rusalce zlomenou nožičku? Poradí vám doktor z Hoříček: *Páni kolegové, já už napravil sta a sta zlomenin, ale s rusalkami je těžká práce. Ono to má tělo jen z paprsků a kosti to má z takzvaných*

tvrdých paprsků - do ruky se to vzít nedá, řídké je to jako vánek, jako světlo, jako mlha, a teď to nějak narovnejte, utáhněte a fáčujte! Říkám vám, byla to páračka safraportská. Zkusil jsem ovázat ji pavučinou, ale rusalka kvílí: „Au! To řeže jako provazy.“ Chtěl jsem jí upevnit tu zlomenou nožičku plátkem jablonového květu, a ona se rozpláče, „ach, vždyť to tlačí jako kámen!“

Ja, co dělat? Tak jsem nakonec sloupl jenom ten lesk, ten kovový třpyt, co je na křídlech vážky čili libely, a udělal z něho dvě destičky; paprsek měsíční jsem v krupěji rosy rozdělil v sedm duhových barev a tím nejtenčím modrým paprskem jsem přivíval ty desky k zlomené nožičce rusalčině.

Byla to taková dřina, že jsem se až zapotil - zdálo se mi, že ten měsíční úplněk praží jako srpnové slunce; a když jsem byl hotov, sedl jsem si vedle té rusalky a povídám:

„Tak, slečno, teď klid a tou nožičkou nesmíte hýbat, dokud vám nesroste. Ale poslyšte, miláčku, já se vám a vašim slečným sestřám divím, že jste ještě tady. Vždyť přece všechny vily a rusalky, co jich kde bylo, už dávno a dávno si našly lepší místo -“

„Kde?“ vydechla rusalka.

„No,“ řekl jsem, „tam co se dělají ty filmy, víte?“

(Čapek, K. *Devatero pohádek*. Státní nakladatelství dětské knihy, Praha 1964, s. 218-219.)
Tak vidíte, propříště už budete vědět, co máte dělat. Zdeňka Sedláčková

Rýmařovské kuriozity ve fotografii

Od II. pololetí letošního roku otevřela redakce Rýmařovského horizontu novou nepravidelnou rubriku pod názvem Rýmařovské kuriozity ve fotografii. Rubrika, do které svými vtipnými i kritickými fotografiemi mohou přispívat sami čtenáři, by měla s nadsázkou zrcadlit místo, ve kterém žijeme. Fotografie mohou zachytit skrytá zákoutí, pozoruhodnosti, absurdní předměty nainstalované ve městě nebo absurdní či komická činnost. Podmínkou je uvedení fotografované lokality. Autor může zůstat pro čtenáře anonymní, pro potřeby redakce však musí být znám, na konci kalendářního roku budeme vybírat nejlepší snímky a jejich autory odměňme. Prejeme hodně štěstí při pořizování vtipných snímků. Vaše redakce

Boudo budko, kdo v tobě zůstává aneb Nová firma na trhu v zateplování... (ulice U Potoka)

Foto: Babbell

FOTOKLUB

Střediska volného času v Rýmařově

17. 12. 2012 17:00

SVČ Rýmařov, Bartáková 21, přízemí

Podělte se o své zkušenosti s ostatními fotografy, přiučte se něco nového, využijte všechny možnosti svého fotoaparátu. Seznamte se s programy na úpravu fotografií Adobe Photoshop, Zoner...

ŽIJ POHYBEM

Středisko volného času Rýmařov
zve na lekce

Lekce nabité energií a radostí z tance, plné přátelské a uvolněné atmosféry.

Pro každého, kdo má rád pohyb, hudbu, dělá něco pro své zdraví, dobrý pocit a formuje postavu.

středa 18:00 - 19:00
těl. pod kostelem
lekce 40Kč
lektorka: Petra Čechová

Historické detaily 2012

Poslední řádné číslo RH 23-2012 přináší poslední fotografii historického detailu do naší soutěže. Úkolem soutěžících je určit místo, lokalitu, objekt, ulici nebo číslo popisné domu, na kterém se fotografovaný detail nachází. Soutěžní kupony vystřihněte a zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Bartáková 21, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do naší redakční schránky u vchodu Střediska volného času na Bartákově ulici 21, případně zanechat na podatelně Městského úřadu v Rýmařově. Do slosování budou zařazeni čtenáři s nejvyšším počtem správně určených objektů.

Pozor! Přijímají se pouze vystřižené soutěžní kupony z novin, nikoliv jejich kopie nebo odpovědi na volném listu papíru. Kupony můžete za-

slat jednotlivě nebo všechny najednou do 10. ledna 2013. Jména výherců budou uveřejněna v prvním vydání Rýmařovského horizontu (01/2013) 18. ledna 2013. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

Denně procházíme kolem nejkrásnějších architektonických pozoruhodností a kulturních památek, historických detailů, fascinujících

fasádních či dveřních ornamentů, unikátních a originálních korouhviček, jež zde zanechali mistři stavitelé, řezbáři, tesaři, sochaři nebo umělci kováři. V dnešní uspěchané době jen stěží zastavíme svůj krok, pozvedneme hlavu vzhůru a zamyslíme se například nad tím, který umělec obdarovaný fantazií dílo pro další pokolení zanechal. Soutěž připravil JiKo

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 15

Jméno a příjmení

Adresa

Tel. kontakt

Místo, kde se objekt nachází

.....

Nad stránkami městské kroniky

Roky 1980 a 1981

Přehled za rok 1980 začneme dvěma významnými událostmi - integrací obcí a sčítáním obyvatelstva. Město se 1. lednem uvedeného roku zvětšilo o obyvatelstvo i katastr dosud samostatné obce Stará Ves. Tím přibýlo téměř 600 lidí. Ke stejnému datu došlo i k integraci Malé Štáhle, která se za součást města považovala již dávno, ale formálně byla dosud samostatná, ačkoliv s Rýmařovem měla společný národní výbor. Rýmařov v roce 1980 tvořily tyto části: Rýmařov včetně Edrovic (Fučíkovy ulice), Janovice, Stará Ves, Jamarovice, Malá Štáhle, Ondřejov a Stránské.

Před koncem roku se uskutečnilo pravidelné sčítání obyvatelstva. Rozhodujícím momentem byla půlnoc z 31. října na 1. listopad. Hlavní údaje z našeho města jsou v následující tabulce a pro srovnání je uveden i výsledek sčítání před deseti lety.

Údaj	r. 1970	r. 1980	přírůstek
Počet obyvatel	8437	9645	1208
Zaměstnanost	4335	5206	871
Domy	1416	1466	50
Byty	2385	3073	688
Rodinné domky	900	980	80

U bytů se jedná o čistý přírůstek, tedy po odečtení těch, které se zbouraly v rámci další bytové výstavby nebo z podobných důvodů. Přírůstek obyvatel zahrnuje i občany Staré Vsi. A podívejme se také na kulturní život ve městě. Ženský pěvecký sbor Jednotného kulturního střediska oslavil v tomto roce 10. výročí své existence. Původně vznikl jako pěvecký sbor rýmařovských učitelek, ale časem přibýly i další zájemkyně, takže k roku

1980 sdružoval členky různých profesí. Celou dobu byla jeho dirigentkou paní Blažena Marečková, učitelka 2. ZDŠ. Ta byla opravdu vůdčí osobností jeho činnosti, s ní soubor stál i padal. Výročí své existence vzpomněl sbor samostatným koncertem 19. prosince v sále Domu kultury.

Druhým jubileantem byl divadelní soubor Mahen, který vzpomněl 35. výročí svého vzniku. Za tu dobu připravil celkem 83 her, které viděli diváci ve 202 představeních. V roce 1980 nastudovali jeho členové dvě hry - detektivku *Křeslo pro vraha* a na podzim hru J. Wericha *Teta z Bruselu*. Obě režíroval Ing. Jiří Dršťák.

Závěrem této části ještě několik čísel o využití Domu kultury. V roce 1980 zde bylo celkem 1078 akcí s 65 731 návštěvníky, tedy téměř tři akce každý den. Bylo to 448 schůzí a konferencí, 240 přednášek, školení apod., plesů, tanečních zábav a oslav bylo 104, více než 37 000 návštěvníků atd.

Na podzim roku 1981 začala oprava radnice. Vnitřní prostory i fasáda byly zatím bez jakýchkoliv zásahů, ale začalo se, dalo by se říci, na nejvyšších místech. Jako první se totiž začala opravovat věž. Bylo nutné celou dřevěnou část, která čněla nad zděnou stavbou, sundat i s oplechováním a krytinou. Zákrok provedl speciální jeřáb, který musel přijet až z Ostravy. Nadzvedl vrchol věže ze zdi a položil ho na zem vedle radnice. Řemeslníci udělali dokonalou novou konstrukci, která byla později opět pomocí jeřábu posazena na původní místo.

Provozovna Lena Okresního podniku služeb oslavila 10 let své existence. Za tu dobu vyrobili celkem 10 305 kuchyní, z toho 7980 pro domky typu okál, ostatní pro obyvatele celé republiky. Mimo to vyrobili zaměstnanci, kterých bylo toho roku v průměru 53, další nábytek za 21 milionů Kčs. Vyprodukovali tím asi 3,5 milionu korun zisku, když celý podnik s 1340 pracovníky dosáhl zisku osm milionů. Lena vyráběla nábytek mj. pro náš

zastupitelský úřad v Moskvě, Vysokou školu strojní a textilní v Liberci, Tiskovou agenturu Sovětského svazu v Praze, Vojenské stavby Brno atd. Velmi úspěšným vedoucím provozovny byl Milan Vinklárek.

A ještě jedno výročí bychom mohli připomenout - 35 let tělovýchovy ve městě. Jako první vznikl hned v roce 1945 odbor Klubu českých turistů, TJ Sokol, kuželkářský klub a v roce 1946 došlo i na fotbal. Zakládající schůze prvního českého fotbalového klubu se konala v červnu 1946. Začátky byly velmi těžké - bylo sice fotbalové hřiště, ale jinak nic - peníze, míče, dresy ani hráči. Byla však chuť do práce a ta překonala i tyto potíže. Již

Nová konstrukce radniční věže, zatím na rýmařovském náměstí Fota: archiv muzea

Oprava věže rýmařovské radnice. Stará věž je demontována

na podzim 1947 nastoupila rýmařovská jednáctka k utkáním tehdejší Hameleho hanácké župy, jenže následujícího roku klub zanikl.

Název Jiskra byl přidělen naší tělovýchovné organizaci v roce 1953. V roce 1950 vznikl zásluhou Jana Koňáčka lehkooatletický oddíl s výborným družstvem žen a dorostenek. Ty dokázaly vybojovat 1. místo ve štafetě 4 x 100 metrů ve Velké ceně republiky ve štafetových bězích v Olomouci a 2. místo v běhu na 4 x 200 metrů v tomtéž závodě. Výborných úspěchů dosáhli také kuželkáři i obnovený fotbalový oddíl a další.

O dalším vývoji si řekneme zase něco v příštím pokračování. *Vratislav Konečný*

Osadní výbory informují

Osadní výbor v Ondřejově srdečně zve na každoroční ZPÍVÁNÍ KOLED U VÁNOČNÍHO STROMU

24. prosince od 16.15 na autobusové točně.
Těšíme se na setkání.

*Anežka Továrková,
Osadní výbor Ondřejov*

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Jestli najdeš v životě cestu bez překážek, určitě nikam nevede.
Arthur C. Clarke

**Středisko volného času Rýmařov
upozorňuje na změnu výleповé služby**

**Od 1. ledna 2013 bude termín výlepu plakátů
každé úterý od 9.00**

Čtvrteční výlep se ruší!

Bludičkový večer

V pátek 7. prosince uspořádalo Středisko volného času Bludičkový večer. Páteční podvečer měl kouzelnou atmosféru, účastníci si vyrobili originální lampiónek, děti si zahrály hry a pak se všichni společně vydali průvodem k vánočnímu stromu na náměstí. Děkujeme všem dětem i rodičům, kteří se zúčastnili.
SVČ Rýmařov

Foto: Petra Čechová

Mikulášská show

Taneční skupina Move2you ze Střediska volného času Rýmařov připravila na sobotu 8. prosince mikulášskou show. Akce se zúčastnilo 30 dětí ve věku 5 až 11 let. Celé dvě hodiny byl pro ně připraven bohatý program - hry, soutěže o ceny, tanec a zábava. Nechyběl ani čert a Mikuláš, který měl pro každého přichystaný malý balíček sladkostí. Bylo to krásně strávené odpoledne plné úsměvů, radosti, tance, zpěvu, zábavy, prostě všeho, co děti milují. Děkuji všem zúčastněným a také pokročilým tanečnickům, kteří pomáhali s přípravou a s dětmi. Moc se těším na další společnou akci.

Touto cestou bych také chtěla všem popřát krásné a pohodové Vánoce, plné pohádek, klidu, dobrého jídla, úsměvu a do Nového roku jen to nejlepší.
Petra Čechová, vedoucí TS Move2you

Foto: archiv Petry Čechové

Známa i neznámá výročí

15. 12. 1832 nar. **Alexandre Gustave Eiffel**, francouzský inženýr a konstruktér (zemř. 28. 12. 1923) - 180. výročí narození
15. 12. 1987 zemř. **Bohumil Říha**, autor knih pro děti (nar. 22. 2. 1907) - 25. výročí úmrtí
16. 12. 1917 nar. **Arthur Charles Clarke**, anglický autor vědeckofantastických románů (zemř. 19. 8. 2008) - 95. výr. nar.
17. 12. 1787 nar. **Jan Evangelista rytíř Purkyně**, přírodovědec, básník a překladatel (zemř. 28. 7. 1869) - 225. výr. nar.
17. 12. 1887 nar. **Josef Lada**, malíř, ilustrátor, divadelní výtvarník a spisovatel (zemř. 14. 12. 1957) - 125. výročí narození
18. 12. 1737 zemř. **Antonio Stradivari**, italský houslař (nar. asi 1648) - 275. výročí úmrtí
18. 12. 1832 nar. **Bjornstjerne Bjornson**, norský prozaik, nositel Nobelovy ceny (zemř. 26. 4. 1910) - 180. výročí narození
- 20. 12. Mezinárodní den lidské solidarity, vyhlášen 2005 (OSN)**
21. 12. 1917 nar. **Heinrich Böll**, německý prozaik, nositel Nobelovy ceny (zemř. 16. 7. 1985) - 95. výročí narození
22. 12. 1867 nar. **František Xaver Šalda**, literární kritik, esejista, spisovatel (zemř. 4. 4. 1937) - 145. výročí narození
22. 12. 1962 zemř. **Vlastimil Rada**, malíř, ilustrátor a prozaik (nar. 5. 4. 1895) - 50. výročí úmrtí
24. 12. 1917 nar. **Jiří Brdečka**, filmový režisér, scenárista a spisovatel (zemř. 2. 6. 1982) - 95. výročí narození
25. 12. 1977 zemř. **Charles Spencer Chaplin**, britský a americký filmový herec, režisér a scenárista (nar. 16. 4. 1889) - 35. výročí úmrtí
28. 12. 1937 zemř. **Maurice Ravel**, francouzský skladatel (nar. 7. 3. 1875) - 75. výročí úmrtí
- 29. 12. Mezinárodní den biologické rozmanitosti**
30. 12. 1952 zemř. **Ivan Olbracht**, vl. jm. Kamil Zeman, prozaik a publicista (nar. 6. 1. 1882) - 60. výročí úmrtí
31. 12. 1877 nar. **Viktor Dyk**, spisovatel a publicista (zemř. 14. 5. 1931) - 135. výročí narození
31. 12. 1902 nar. **Jan Čep**, prozaik a publicista, překladatel (zemř. 25. 1. 1974) - 110. výročí narození

Cykloklub Stará Ves a SVČ Rýmařov zvou všechny sportovní nadšence na tradiční běžecké závody

ŠTĚPÁNSKÁ DESÍTKA

2012 26. PROSINCE 2012
STARÁ VES ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Prezence:
od 9:00 do 9:50

Start:
10:00 všechny kategorie

Kategorie:
Žáci do 15 let, muži do 40 let a nad 40 let
(v případě většího zájmu i nad 50 let),
žákyně do 15 let, ženy nad 15. V případě
zájmu rozšíření žákovských kategorií.

Trat':
250 m, 1, 5 a 8,2 km

Startovné:
do 15 let 10 Kč, nad 15 let 30 Kč

Informace:
mob. 724 954 380, 724 525 108

Sponzoři a partneři

CK Stará Ves, obec Stará Ves,
SVČ Rýmařov, Reelza,
Rostislav Jurdič, Jiří Šatka - elektro.
www.cksv.cz www.svcrymarov.cz

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Adéla Mínaríková	Horní Město
Jan Suchánek	Rýmařov
Jakub Suchánek	Rýmařov
Jana Šopíková	Rýmařov
Vítek Tručka	Rýmařov
Martin Václavík	Rýmařov
Lilly Libuše Vexlerová	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Božena Kotvaldová - Rýmařov	82 let
Alžběta Krupová - Rýmařov	83 let
Vincenc Sigmund - Rýmařov	89 let
Janina Šafářová - Rýmařov	89 let
Marie Semelová - Rýmařov	90 let

Na Štědrý den oslaví
80. narozeniny

pan Václav Šumpolec.

Vše nejlepší do dalších let, zdraví, štěstí
a Boží požehnání

*přejí manželka Marie, dcera Alena, zeť
Drahomír, vnoučata a pravnoučata*

Kupu zdraví, moře ŠTĚSTÍ,
k tomu ždíbet veselí,
ať dnešek jen DOBRÉ věstí,
rádi bychom popřáli

paní Marii Beierové

k významnému jubileu
Vše nejlepší přejí dcery a syn s rodinami

Rozloučili jsme se

Viera Doleželová - Rýmařov	1953
Marie Tulisová - Skály	1928

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00

Výrobky ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Divadelní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potraviný Lazarczyk, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v prosinci

Pondělí	14.00 - 20.00	Úterý	15.00 - 18.00
Středa	14.00 - 20.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 20.00	Sobota	13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00			

24., 25., 26. 12. - zavřeno, 31. 12. - otevřeno do 18.00
Vodní aerobik každé pondělí a čtvrtek od 18.45.

Městská knihovna

Galerie knihovny je pod sněhem

Prosincová výstava v galerii U Stromu poznání rýmařovské knihovny má každý rok tytéž protagonisty - žáky výtvarného oboru základní umělecké školy. Letos učitelky zvolily pro své třídy téma opravdu příznačné - výstava nese název Ladovská zima.

Šárka Lupečková, Martina Kohoutková a Kateřina Císařová se svými žáky zpracovávaly během podzimu kromě jiných témat také nejruznější symboly zimy. Počasí přítom ještě v listopadu, kdy vznikala velká část prací, zimu příliš nepřipomínalo. „Mysleli jsme si, že letos zimu předběhneme, ale počasí je nevyzpytatelné, takže než jsme výstavu mohli nainstalovat, napadl sníh,“ komentovala přípravy Martina Kohoutková. Vestibul knihovny tak stejně jako celé město zbledl sněhovými

vločkami, rampouchy a ojíněnými větvemi, do bílého se oděl i Strom poznání, který dal před několika lety galerii jméno. Celou jednu stěnu obehala hradba sněhuláků, kouzlo blížících se Vánoc zvěstuje tiché třepotání křídel andělů, výjevy z lidového betlému a měkké světlo svíček uvězněné v křehkých klíčkách zvonků.

Zimní atmosféru při vernisáži 6. prosince dokreslila hudební skupina Chaotics, která zazpívala mimo jiné píseň na motivy slavné pohádky Hanse Christiana Andersena *Sněhová královna*. Každý, kdo si bude chtít užít kouzlo ladovské zimy v teple interiéru, může galerii U Stromu poznání navštívit až do konce prosince. ZN

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenícké ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30. Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje. Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2012 (každý lichý týden v úterý):
18. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE
Kavárna Buřinka na Sokolovské ul.: Po - Pá 7.00 - 18.00

Městské muzeum Rýmařov

vás srdečně zve na výstavu

Zikmund a Hanzelka, napříč kontinenty

výstava je zapůjčena z Muzea JV Moravy ve Zlíně

Společné lesy s.r.o.

Výstava potrvá do 31. 12. 2012

Marie Kodovská

Známa i neznámá - II. část

od 5. do 30. 1. 2013

Sdružení OCTOPUS a Městské muzeum Rýmařov vás zvou na vernisáž výstavy M. Kodovské, která proběhne v sobotu 5. 1. 2013 v 16 hodin.

Po zahájení výstavy M. Kodovské bude od 19.00 navazovat večerní koncert legendární skupiny S. Diviše

KRÁSNÉ NOVÉ STROJE

5. ledna 2013, sál ZUŠ Rýmařov od 19 hodin

Stanislav Diviš

SIBÉRIJA OCTOPUS

S. Diviš, osobnost světového malířství (rýmařovská výstava jeho děl proběhla letos v létě) a KNS, svého času jedno z nejpočetnějších sdružení mezi domácími skupinami, působí od roku 1982. Už na počátku byla jejich charakteristickým znakem početná a neuvěřitelně "nadupaná" dechová sekce a jejich tvorba byla osobitou součástí "české alternativní hudby a nové vlny". Jejich bývalí členové stáli u zrodu tak významných jmen na naší scéně, jako jsou Ženy či Vltava. Před KNS ještě vystoupí hudební sdružení SIBÉRIJA.

Jste srdečně zváni na ojedinělou hudební lahůdku!

Městské muzeum a Galerie Octopus

Alice Vybíralová: Peruánci nechodí večer na pivo

Ve čtvrtek 29. listopadu pozvalo rýmařovské muzeum zájemce na besedu s Alicí Vybíralovou, českou dobrovolnicí, která se v červenci vrátila z ročního pobytu v Peru. Mladá ekonomka, absolventka Mendelovy univerzity v Brně, vyjela do Latinské Ameriky prostřednictvím programu Evropské dobrovolné služby (EDS), podporovaného Evropskou unií. Jejím úkolem bylo v rámci neziskové organizace CENCA zlepšovat podmínky bydlení obyvatel chudinských čtvrtí peruánské metropole Limy.

Jak se dostane mladá ekonomka z Česka k dobrovolnické službě v limských slumech?

O možnosti dobrovolnické práce jsem se dozvěděla od kamaráda, který dělal dobrovolníka v Belgii. Když jsem po dokončení studií nebyla příliš spokojená se svou prací, rozhodla jsem se zkusit EDS. Na internetu jsem si vyhledala nabídky a začala posílat životopisy. Vyšel hned druhý zaslaný životopis a byla to práce v Peru. Tuto nabídku nešlo odmítnout.

Jak na vás peruánská metropole zapůsobila?

Ze začátku nepříliš dobře. Život v Limě není procházkou růžovým sadem. Město je přelidněné, má téměř 10 milionů obyvatel. Velkou invazi zažilo v období terorismu v 80. letech 20. století, kdy do Limy utíkala spousta obyvatel hor. Lidé z venkova vidí v Limě příležitost pro lepší budoucnost, kterou tu ale většinou nenajdou. Vrátit se již ale nechtějí.

Lima je město plné hluku a smogu ze starých aut a autobusů.

Všude je daleko a doprava je dořešená. Jelikož leží na poušti, je v něm velmi málo veřejné zeleně, takže si člověk nemá během dne kde odpočinout od ruchu velkoměsta. Pár luxusních čtvrtí, kde je úroveň života podobná té evropské a snad i vyšší, obklopují kilometry chudinských čtvrtí.

Ale člověk si zvykne na vše a objeví i příjemné stránky života v Limě. Výborně se vaří na každém rohu, nepřekonatelné jsou trhy s nabídkou čerstvé zeleniny a ovoce, o kterém se člověk z Evropy ani nezdá. Pobřeží je nedaleko, výhled na oceán nabije energií a člověk se hned cítí zase lépe.

Jak vám chutnala peruánská kuchyně? Změnila nějak vaše chutě?

Peruánci jsou na svoji kuchyni velmi pyšní a s cizinci na ni hned navážou hovor. Jejich oblíbeným jídlem je například ceviche - kousky syrové ryby s limetko-

Ženy z chudinských čtvrtí (asentamiento humano) v Limě poslouchají na semináři organizace Cenca

vou šťávou, chilli, česnekem a koriandrem. Mně v Peru velmi chutnalo hlavně proto, že všude najdete poctivou domácí kuchy-

Žena před svým obydlím v chudinské čtvrti Antonio Raymondi v Limě

ni. A taky jsem si zvykla na páli-vou stravu, i když jejich jídla nejsou pálivá, na každém stole v restauraci stojí mistička s ají - chilli omáčkou - a každý si naloží podle svého gusta. Mimo jiné je to taky dobrá prevence střevních potíží, kterým se v Peru člověk nevyhne už proto, že nejlepší jídlo seženete na ulici u pouličních prodejců, kteří na hygienu moc nedbají.

zvyku chodit večer na pivo a volný čas tráví hlavně s rodinou. To mě docela mrzelo, protože jsem neměla možnost poznat je blíže a sblížení mi trvalo delší dobu.

Zato se seznamováním jsem neměla problémy, jelikož jsem bydlela v obyčejné čtvrti Limy, kam cizinci nezavítali. Lidé mě na ulici okukovali, protože bylo na první pohled vidět, že nejsem místní - oproti malým a snědým Peruáncům jsem jako světlolasá a vysoká byla opravdu jiná. Peruánci nemají s komunikací problém, takže hlavně při cestování mimo hlavní město jsme se pořád zapovídávali s místními. A v Limě na mě zase místní „machové“ pohvízdávali a zdravili mě. A to často i z jedoucího auta. Nejdřív mi to dost vadilo, ale časem jsem si zvykla a teď mi zpátky doma nesměli Češi přijdou nudní.

Jak vypadá život v typickém limském slumu?

Podmínky bydlení ve slumech jsou velmi špatné, lidé často nemají ani tekoucí vodu a elektřinu. Snaží se dosáhnout toho, aby jim ji státní firma zavedla, to je ale komplikované kvůli sporům o vlastnictví pozemků, které lidé prostě obsadili. Domy jsou postaveny svépomocí, bez základů, jen z překližky či dřevěných latí. V zimě v Limě neklesá teplota pod bod mrazu, takže našťastí nemusí řešit mráz. Vysokou vlhkost, která způsobuje plísně, ale ano.

Lidé ve slumech často nemají práci a přivydělávají si, jak můžou, například pouličním prodejem jídla či jiných drobností. Když ji mají, je to například práce pro nadnárodní korporace,

Náměstí San José se stejnojmenným kostelem v limské čtvrti Jesús María

pro které šijí oblečení za malý peníz. Takto živí rodinu otcově, matky jsou většinou v domácnosti a starají se o děti. Ty mívají už v mladém věku. Lidé si tam ale nikdy na nic nestěžovali a byli rádi i za to málo, co mají. **V čem spočívala vaše dobrovolnická služba v chudinských čtvrtích? Co se vám podařilo realizovat?**

Obecně jsme se lidi snažili zapojit do veřejného života, aby nebyli lhotežní k situaci, ve které žijí, a sami se snažili s ní něco udělat. Proto jsme pro ně organizovali semináře na témata, jako například jak žádat na radnici o projekty výstavby, jak zajistit svůj dům proti zemětřesení atp. V jednom z projektů organizace darovala dřevěné domečky nejchudším obyvatelům v několika slumech. My, dobrovolníci, jsme se na všem podíleli a dále jsme například pořádali fotbalové zápasy mezi městskými částmi nebo jsme organizovali filmový klub. **Na jaké překážky jste při své práci nejčastěji narážela?**

Kvůli bezpečnosti jsem do slumů jezdila vždy s doprovodem, do klidnějších částí jsem se časem odvážila i sama. Lidi z chudinských čtvrtí je těžké zorganizovat,

není na ně vždy spoleh, což ale platí pro všechny Peruánce. Také to nejsou lidé s vysokými životními ambicemi, a proto je těžké je pro něco doopravdy motivovat.

Měla jste během roku stráveného v Peru příležitost poznat tamní přírodu a památky?

Naštěstí ano. Peru je krásná země, má poušť, hory i prales. Každá část je něčím jedinečná. Vždy, když jsem měla možnost vycestovat z Limy, jsem prahla po klidu a zeleni. Proto se mi asi nejvíce líbilo v pralese, kde příroda hýří životem. Znamé

Machu Picchu

Domy v nejhudších částech Limy

stačí ale na hranici zaplatit pokutu jeden dolar za každý den ilegálního pobytu a jako by se nic nestalo.

Ekvádor je země geograficky podobná Peru, je to ale viditelně bohatší stát, s chudobou jako v Peru jsem se tam nesetkala. Naopak Bolívie je na tom podobně jako Peru. Je to ale země, kde jsou tradice ještě více zachovány a turismus tam není tak masový jako na nejznámějších místech v Peru. Hlavní město La Paz je velkým kontrastem k Limě, je klidné a nabízí krásný výhled na okolní hory. Na severu Bolívie jsem navštívila amazonský prales a velký dojem na mě udělalo jezero Titicaca, které leží na hranici Peru a Bolívie.

Změnil vás nějak pobyt v Latinské Americe?

Od Peruánců jsem se naučila skromnosti a vážit si toho, co mám. My Češi si pořád na něco stěžujeme, ale v porovnání s Peruánci se máme jako v bavlnce a vlastně nám nic nechybí. Stala jsem se zároveň patriotkou a jsem pyšná na naši zemi, kulturu a historii. Peru je úžasná země, ale vím, že u nás budu vždy nejspokojenější.

Děkují za rozhovor.

ZN

Machu Picchu na mě také udělalo dojem, je ale bohužel plné turistů, přestože je počet návštěvníků regulován.

Navštívila jste i jiné státy?

Sousední státy, konkrétně Bolívii a Ekvádor, jsem mohla navštívit „díky“ tomu, že mi moje hostující nezisková organizace nebyla schopná za celý rok vyřídit vízum. Nevím, jestli klást vinu jí, či složité peruánské byrokracii. Ven z Peru jsem proto musela vyjet kvůli obnově turistického víza po každých třech měsících pobytu. Jednou jsem byla tři měsíce v Peru ilegálně,

Žena na plovoucích ostrovech Uros na jezeře Titicaca

Prodejce ovoce na jednom z bezpočtu trhů v Limě

Prodejci česneku na největší limské tržnici se zeleninou

Světoběžníci Hanzelka a Zikmund na skok v Rýmařově

Městské muzeum připravilo pro poslední měsíc roku výstavu věnovanou dvojici slavných českých světoběžníků - Miroslavu Zikmundovi a Jiřímu Hanzelkovi. Série černobílých fotografií a některé předměty dokládající jejich dvě velké cesty po čtyřech kontinentech byly zapůjčeny do Rýmařova ze stálé expozice Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně. Prosinčová výstava tentokrát vyplnila všechny tři výstavní míst-

nosti muzea. V Galerii Pranyř jsou instalovány snímky z africké části první cesty (1947-1950). Provádějí nás trasou od severního afrického pobřeží celým Černým kontinentem, který Hanzelka se Zikmundem v Tatře T 87 projeli napříč jako první na světě, od Egypta a Alžírsko přes Somálsko, Etiopii a Ugandu až mezi Masaje v Tanzanii. Nechybí ani snímek ze zdolávání nejvyšší africké hory

Kilimandžáro, na kterou jako první Češi vynesli naši státní vlajku. V malém sále Galerie Octopus navazuje kolekce fotografií z Latinské Ameriky, do které Hanzelka se Zikmundem přepluli během první cesty z jihoafrického Kapského Města. Vystavené snímky zachycují exotiku Latinské Ameriky z nejrůznějších úhlů pohledu - v krajině, městech i kulturních stopách dřívějších civilizací (chrám v Peru s obětštem). Na Afriku zde upomínají plakáty k filmům, které cestovatelé během výpravy natočili.

Velký sál je věnován druhé cestě (1959-1964), která oba české dobrodruhy vedla celou Asií až do Oceánie a zase zpět. Snímky zachycují např. Bakchův chrám v libanonském Baalbeku, křižácký hrad v Sýrii nebo muslimky v Jeruzalémě. Cestu napříč tehdejším Sovětským svazem, který Hanzelka se Zikmundem procestovali opět jako první na světě, reprezentují hmotné doklady, na-

př. prošivaná bunda určená pro pobyt na Sibiři, nebo vzorky hornin z Jakutska. Kolekci uzavírají fotografie ze Srí Lanky a Japonska, konkrétně moment, kdy cestovatelé oslavili 60 000. kilometr na tachometru své Tatry.

Výstavu černobílých snímků doplňují ukázky knižních cestopisů Hanzelky a Zikmunda nejen v češtině, ale též řada suvenýrů z cest, jako mince, hudební nástroje, arabský šátek, ukrajinská obřadní plachta, pionýrský šátek ze SSSR nebo japonská kaligrafie. Mezi exponáty najdeme i několik osobních předmětů a věcí potřebných pro náročné výpravy, např. fotoaparát, minifon nebo teplý spacák jednoho z cestovatelů. Ve velkém sále je také připraven interaktivní koutek, v němž si mohou především děti vyzkoušet, kolik toho vědí o slavných cestovatelích a zajímavostech různých kontinentů.

ZN

Projekt Vivat historia pokračuje v polském Ozimku

Výstava historických fotografií zámku Janovice zakotvila na měsíc v partnerském městě Ozimku. Fotografie jsou k vidění ve vestibulu Základní školy č. 3 v Ozimku, jejíž žáci se zapojili do výtvarných aktivit projektu. A tak nejen děti, ale i jejich rodiče a návštěvníci školy mohou na třiceti velkoformátových fotografiích obdivovat zámek v dobách jeho největší krásy.

Výstava je součástí projektu Městského muzea Rýmařov Vivat

historia, jehož cílem je oživit janovický zámek a přiblížit jeho historii nejen místním a návštěvníkům Rýmařova, ale také obyvatelům partnerského města. Projekt je spolufinancován Operačním programem přeshraniční spolupráce ČR - PR prostřednictvím fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd a městem Rýmařov.

Výstava v Ozimku je poslední aktivitou projektu a potrvá do 17. prosince 2012. *Lenka Baborovská, Městské muzeum Rýmařov*

Výstava fotografií - Szkola Podstawowa Nr. 3 v Ozimku

Foto: Lenka Baborovská

Úsměvně

Máte u sebe „klíč“ ke světu?

Tedy Jeho Veličenstvo mobil? Vím přesně, kterou věc máte právě teď ve své blízkosti. Ano, třeba peněženku, brýle, hodinky, klíče od bytu, zapalovač, kosmetickou kabelku, propisku, nějaké doklady - to není tak sto procentní. Ale jistě je, že u sebe máte mobil.

Psychologové dělali průzkum. Ptali se lidí, jak se zachovají,

když zjistí po odchodu z domova, že zapomněli peněženku, složenku, vstupenku, brýle a kapesník doma. Naprostá většina mávne rukou a nějak se obejdou. Bez mobilního telefonu ne. I když si jsou vědomi, že jej patrně nebudou potřebovat. Cítí se ztraceni a odrůznuti. Nemohou nic sdělit, nic veledůležitého ani nečekají. A představte si, že tento stav, který prožíváme, už má svůj odborný termín - „úzkost z odpojení“. Chceme si nosit s sebou svět.

Nejsme sami v cizím světě. Studenti hrají hry a fotografují. Mnohdy ani nevědí, co na telefonu dělají, kontakt s telefonem je naprosto zautomatizovaný. Nic se neděje, nevíbujete vám hovor nebo esemeska, a vy máte pocit, že

cítíte fantomové vibrace. V restauraci vidíte pár, muž a žena, místo aby si spolu povídali, jsou oba skloněni nad displeji mobilů.

Jsme tak trochu závisláci. Nuda? Roztěkanost? Vydrželi byste týden bez technologií? Zabraná do hovoru spadla mladá dívka do fontány. Udělali také pokus, kdy byla v restauraci za číšníku odevzdaný mobil poskytnuta výrazná sleva.

Až půjdete s přáteli do restaurace, domluvte se, že všichni položíte mobily displejem dolů doprostřed stolu. Když se někdo neovládne a telefon vezme do ruky, platí útratu za všechny. Vezměte si dost peněz.

Svět je malý - všichni se sejdeme na síti. *Si*

Organizace a spolky

Nedělní škola řemesel funguje již pět let

V Nedělní škole řemesel ve Stránském se stále něco děje. Výuku řemesel střídají kulturní akce, festival, výstavy, křest mláďat, besedy i přednášky. Tu a tam je třeba zachránit nějaké zvíře. Prostě pořád něco, a tak se málem stalo, že kolektiv Občanského sdružení Stránské, který Nedělní školu provozuje, málem zapomněl na výročí zahájení své činnosti - 14. listopadu uběhlo pět let od otevření Nedělní školy. Asi by bylo vhodné zhodnotit, jaký kus cesty sdružení ušlo a zda cesta vedla správným směrem.

Na začátku bylo jen přesvědčení a nadšení. To vedlo k založení sdružení, které se chtělo soustředit na to, aby tradiční řemesla neupadala v zapomnění. Tak vznikla myšlenka založení Nedělní školy. Už samotný název napovídá, že mělo jít o výuku především víkendovou. Dnes se smějeme, že naše Nedělní škola funguje od neděle do neděle. Téměř denně je ve škole živo a tolik návštěvníků, že nám mnohdy prostory nestačí. To nás těší a samozřejmě žene dál.

Začátky nebyly lehké, pro realizaci projektu mělo sdružení k dispozici starou zemědělskou usedlost, kde nebyla voda ani elektřina a v části budovy se propadla střecha. Nadšení bylo však tak velké, že se podařilo postupně

objekt opravit, získat dotaci i několik sponzorů. Nedělní škola začala fungovat v prostorech o celých sedmdesáti metrech čtverečních. Vcházelo se k nám po ošklivém železném schodišti, ale když člověk vešel, panovala tu vždy přátelská atmosféra a útulnost.

Občanské sdružení v roce 2008 realizovalo projekt Příběh lesů a lidí Rýmařovska - pokračování. V jeho rámci se podařilo opravit několik malých rybníků v obci, vznikla zde otužovací zóna s překázkami a jako součást výuky řemesel také makety technických staveb poháněných vodou. Za velkého přispění dobrovolníků a nadace VIA se část obce změnila k lepšímu.

Stále nové nápady na konání nejruznějších akcí zapřičinily, že Nedělní škola začala být malá. Vznikl tak projekt nazvaný Pec nám spadla. Došlo nejen k rozšíření prostor určených pro výuku řemesel, ale v nových prostorech byla postavena i pec na pečení chleba. Tento projekt se podařilo realizovat z dotace EU. Současně byl založen amatérský spolek PEC, který v nových prostorách získal zázemí pro divadelní zkoušky.

Aby se ve Stránském náhodou nezapomnělo, zorganizovalo sdružení několik brigád na opravu po-

sledního rybníku v obci, který byl zdevastován. Realizací projektu Ztracené prameny, podpořeného opět nadací VIA, se podařilo rybník opravit a vystavět studánku. Díky neobyčejnému zapojení dobrovolníků a vůbec schopnosti organizovat zapojení komunity začali sdružení navštěvovat zahraniční studenti, aby se učili práci s komunitou. Vlastně proč nepřijet naučit se něco nového, třeba z Miami do Stránského?

Protože sdružení sídlí v zemědělské usedlosti, byla by škoda nevyužít zdejší stáje. Našla zde domov zvířata, která byla týraná nebo nemocná, a také stádo původních valašských ovcí. Toto ohrožené plemeno je ojedinělé svou odolností vůči nemocem a do drsných horských podmínek je jako stvořené. Zdejší stádo je zařazeno do programu uchování genetických zdrojů. Sdružení chová valašky od roku 2006, tehdy stádečko čítalo pouze dvě ovce, plemenného berana a skopce. Dnes je zde stádo o téměř čtyřiceti kusce. Naše ovce se dokonce účastní výstav i aukcí a patří k nejlepším chovům.

Prostory zemědělské usedlosti během let zaznamenaly hodně oprav. Dnes už se do Nedělní školy nechodí po železném schodišti, místní stolař vyrobil krásné dřevěné schody. Nejmenší ná-

vštěvníci se mohou vyhřívat na peci a zkoušet si roli líného Honzy. Zvířata mají vlastní napáječku a prostorné boxy. Všechno ještě hotovo není, ale pokrok je viditelný.

Již delší dobu se sdružení zabývá myšlenkou netradiční expozice řemesel, na niž zatím není prostor. Netradiční proto, že by si návštěvníci mohli přímo na vystavených exponátech řemeslo vyzkoušet. Měli jste někdy možnost tkát na stavu, který je sto let starý? Utloukli jste si vlastnoručně máslo v pradávce máselnici? Že ne? Tak přijďte navštívit Nedělní školu příští léto. To už bude dokončen projekt s názvem Živá řemesla, pro který letos sdružení získalo dotaci.

Pokud však nechcete čekat až do léta, Nedělní školu a další projekty můžete navštívit už 15. prosince, kdy sdružení živým betlémem zahájí výstavu betlémů z různých materiálů. Součástí bude i prohlídka betlémské stáje a v teploučku u pece se budete moci seznámit s vánočními zvyky.

Občanské sdružení Stránské ušlo pořádný kus cesty. Ne vždy to byla cesta dlážděná, ale odměnou je spokojenost návštěvníků a to, že se lidé vracejí. Jestli jsme se vydali správným směrem, to už posuďte sami. Nejlépe, když nás navštívíte. *Vladimíra Křenková*

Začátek adventu ve Stránském

První dny adventu se venku ohlášily sněhem a doma svíčkou zapálenou na adventním věnci. Nastala doba příprav na vánoční svátky. Kdo si chtěl užít atmosféru „velkého očekávání“ jinak než obháněním obchodů a nakupováním zásob a dárků, mohl o prvním prosincovém víkendu navštívit Ne-

dělní školu řemesel ve Stránském. Tady se konaly předvánoční přípravy postaru.

Interiér Nedělní školy už vánočně vyzdobený, v peci hoří dřevo, na stole voní jedlové větvičky a čerstvě upečená buchta. Během soboty i neděle se u něj vystřídalo na třicet návštěvníků, kteří si

mohli vyrobit některou z adventních a vánočních dekorací.

Vzhledem k tomu, že 2. prosince byla první adventní neděle, nejčastěji se hosté Nedělní školy rozhodli pro adventní věnec z jedlových větviček. Děti je zdobily barevnými pentlemi a lesklými perličkami, dospělí častěji sahali po přírodninách, díky nimž vytvořili adventní věnce s kouzlem starých časů. Kromě věnců se vyráběly také vánoční svícný a ozdoby na vánoční stromek - andílci z kukuřičného šustí.

„Někteří návštěvníci vánoční zdobení u nás využili i k dojednání originálního vánočního dárku v podobě poukazu na kurz. Například košíkářský kurz, který si pak obdarovaný může vybrat podle dohody v termínu, který si sám zvolí,“ doplnila Vladimíra Křenková z Nedělní školy.

Lákadlem pro nejmenší návštěv-

níky byla ovšem hlavně zvířata obývající farmu manželů Křenkových - dvě stáda valašských ovcí v ohradách, malá ovčí rodina s nedávno narozenými jehňaty ve stáji, koniči ve výběhu i kravka s novým přírůstkem. A zcela neplánovaně také opuštěné štěně, které se na farmě objevilo v sobotu odpoledne. „Nepodařilo se nám najít majitele, zřejmě se stalo pro někoho nepohodlným. Naštěstí dobří lidé ještě na světě jsou, a tak se nám podařilo štěněti najít nový domov. Snad se mu v životě povede dobře,“ dodala Vladimíra Křenková.

V předvánoční době chystá Občanské sdružení Stránské v Nedělní škole řemesel ještě jednu akci spojenou s vánočními tradicemi. V sobotu 15. prosince si budou moci návštěvníci prohlédnout betlémy z nejruznějších materiálů, betlémskou stáj a inspirovat se vánočními zvyky. *ZN*

Výstava betlémů
v Nedělní škole řemesel ve Stránském
15. - 30. prosince

Zahájení 15. 12. v 17 hodin - živý betlém
a prohlídka betlémské stáje
(ovce, koně, kráva, jalovice a tele)
Seznámení s vánočními zvyky
proběhne v teple u pece

Výstava betlémů z nejrůznějších materiálů
Sbírka více než třiceti betlémů
Otevřeno každý den od 14 do 19 hodin
(večer se můžete zapojit do krmení zvířat
a dojení krávy)

Srdečně zve Občanské sdružení Stránské

Pradědova galerie U Halouzků
vás zve na

ADVENTNÍ VARHANNÍ KONCERT

v sobotu 15. 12. 2012 v 15.00
v kostele v Jiřikově

Zapálení svíček Betlémským světlem
na největším vyřezávaném lustru

Nejkrásnější Ave Maria
a další vánoční písně

Zpěv: Olga Procházková,
sólistka opery Slezského divadla v Opavě
Varhany: František Šmíd

Dobrovolné vstupné bude použito na další opravy kostela

Místní skupina
Českého červeného kříže
v *Rýmařově Palackého ulice 11*

Sběr a výdej čistého, obnošeného a zachovalého ošacení 2013

STŘEDA

9.00 - 15.00

23. ledna

20. února

20. března

24. dubna

22. května

19. června

24. července

21. srpna

25. září

23. října

20. listopadu

4. prosince

ČTVRTEK

9.00 - 14.00

24. ledna

21. února

21. března

25. dubna

23. května

20. června

25. července

22. srpna

26. září

24. října

21. listopadu

5. prosince

Pozvánka na koncert chrámového sboru

Novoroční koncert
Rýmařovského chrámového sboru
se uskuteční
dne 6. ledna 2013 od 14.30

v chrámu sv. Michaela v Rýmařově.
Koncert bude již tradičně rozdělen na dvě části
- první část vyplní sbor, druhá část koncertu
bude věnována společnému zpěvu koled
všech účastníků koncertu
ze zpěvníků, které budou k dispozici.

Z okolních obcí a měst

Kočí dům zve milovníky zvířat k návštěvě

Blíží se čas Vánoc a všichni určitě přemýšlíme, co svým blízkým nadělit a jak příjemně prožít svátky. Zimní období má své kouzlo, ale i horší stránku - spousta zvířat, která nemají útulný a teplý domov, snášejí venkovní mrazy velmi špatně. Každý milovník zvířat se určitě zamyslel nad tím, jak skvěle se mají domácí mazlíčci doma, v teple, se spoustou dobrého jídla a hodným pánem, který je pohladí a nakrmí. Občas bychom si to s nimi rádi vyměnili. Ale asi nikdo by nechtěl být v kůži zvířátka, které v zimě nemá kam jít a co jíst. Takových zvířat je bohužel velmi mnoho. Na ulici nebo v lese často končí i proto, že si je někdo pořídil jako hračku, a jakmile se omrzela, byla vyhozena ven, uváznána u stromu nebo jinak nelidsky odstraněna.

Jsou mezi námi naštěstí lidé, kterým osud těchto zvířat není lhostejný. Takovým člověkem se srdcem na dlaních je i paní Dagmar Veselá z Bruntálu, která svůj život přizpůsobila pomoci opuštěným kočkám. Díky ní a její neko-

nečné pláči a empatii má šanci přežít zimu přes sto koček, kocourů a kotát. Poskytuje jim příbytek, jídlo a pití, teplo a pohodlí do doby, než se pro ně najde hodný nový majitel.

Kočí dům v Bruntále je díky paní Veselé a dalším úžasným a obětavým lidem dočasným domovem pro stovky koček, které mnohdy prožily opravdu těžké chvíle. Provozovatelé kočího domku se zaměřují nejen na péči o zdravé opuštěné kočky či osiřelá mláďata, ale také o kočky ve špatném zdravotním stavu, žijící v nevyhovujících podmínkách nebo týrané. Zvířata přebírají do své péče, léčí je a hledají pro ně náhradní domovy. Jejich činnost je o to potřebnější, že fungují jako jediný útulek pro kočky v Moravskoslezském kraji.

Péče o čtyřnohé obyvatele kočího domku je hrazena z finančních darů milovníků koček. Útulek nemá zaštitění žádného velkého sponzora a nedostává ani pravidelné dotace na financování činnosti. Jako nezisková organi-

zace proto uvítá jakýkoliv finanční či materiální dar, ale i dobrovolnou výpomoc. Z materiálních darů velmi ocení kvalitní krmivo (konzervy, granule), přepravky, záchodky, škrabadla, misky, hračky, deky a jiné. Z darů finančních se hradí hlavně vakcinace, péče o nemocné kočky a jídlo.

Lidé a zvířata patří od pradávna k sobě. Těm, kteří na to zapomenou, chceme tuto skutečnost připomenout. Kočka dokáže být pozorným, milým a přitom nenáročným společníkem osamělých lidí, ale i přátelským členem rodiny

s malými dětmi. Pokud přemýšlíte nad pěkným a smysluplným dárkem, některá z koček v bruntálském Kočí dům by mohla být tím pravým řešením. Určitě si vyberete ze všech barev, typů a povah tu ideální. Každá z nich bude velmi vděčným společníkem.

Můžete se přijít i jen podívat, kočky i personál domku vás rádi přivítají. Kočí dům najdete na Žlutém kopci v Bruntále a na internetových stránkách Kočky Bruntál, o. s.

Foto a text: Iveta Čalová

ADVENTNÍ KONCERTY

v kostele Nejsvětější Trojice v Malé Morávce

Neděle 16. prosince v 17:00

Adventní varhanní koncert

Stará česká muzika, prokládaná vlastními improvizacemi, převážně v barokním nebo romantickém stylu v podání Davida Postráneckého.

David Postránecký je absolventem brněnské konzervatoře a Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Účastnil se několika mezinárodních soutěží a mistrovských kurzů v interpretaci i improvizaci. Získal čestné uznání na Mezinárodní varhanní soutěži, je vítězem celostátní soutěže ve varhanní improvizaci a finalistou mezinárodní prestižní soutěže v improvizaci (Holandsko, Haarlem 2000). Kromě ČR koncertoval v Německu, Rakousku, Slovensku, Litvě a Francii.

Neděle 23. prosince v 17:00

Chrámové zpěvy v podání operních sólistů

Zpívá tenorista Vítěslav Vít (sólista opery) a soprán Jitřenka Gasparíková (sólistka opery). Doprovází MgA Marie Riegelová.

V Programu zazní skladby Ave Maria - Schubert; The lords Prayer - Albert Hay Malotte; Panis Angelicus - Cesar Frank; Om bra mai fu - Händel a další.

Délka koncertů bude 45 - 60 minut. Vstupné dobrovolné.

Na závěr každého koncertu bude před kostelem k dispozici svácené víno.

Pořádá: Obec Malá Morávka ve spolupráci s římskokatolickou farností Malá Morávka
www.malamoravka.cz www.farnost-malamoravka.cz

Zloděj skončil za mřížemi

Ve velmi krátké době policie objasnila případ krádeže, která se stala počátkem listopadu v Bruntále. Dvacetiletý pachatel z Rýmařovska se zaměřil na starší ženu.

K případu došlo 1. listopadu okolo půl dvanácté dopoledne na Kavalcově ulici u křižovatky s ulicí Chelčického. K 83leté ženě zezadu přistoupil neznámý mladík, využil momentu překvapení, ženě z ruky vytrhl koženkovou kabelku a z místa utekl. V kabelce byly doklady a peněženka s finanční hotovostí okolo 1 tisíce Kč a platební kar-

tu. Pachatel stačil ještě před zablokováním platební karty vybrat z bankomatu 15 tisíc Kč.

Po intenzivním šetření, na němž se podílelo obvodní oddělení policie v Bruntále a kriminalisté, byl 22. listopadu podezřelý mladík z Rýmařovska zadržen olomouckými policisty a eskortován na oddělení v Bruntále k výslechu. Přiznal se ke spáchání krádeže v Bruntále a k další trestné činnosti na Olomoucku. Byl umístěn v cele a následně předán olomouckým kolegům k provedení dalších služebních opatření a úkonů.

Policie dopadla zloděje cigaret

Policie odhalila pachatele vloupání do nového stánku na ulici 1. máje v Rýmařově. V úterý 27. listopadu si podezření z krádeže vloupáním vyslechli dva mladiství chlapci z Rýmařovska. Do stánku se měli násilím vlámat v noci z 16. na 17. srpna za účasti dalšího, nezletilého chlapce. Odnesli zboží, především cigarety, zapalovače a tabák, a také finanční hotovost z pokladny. Celková škoda přesáhla 50 tisíc Kč. Část kradených věcí byla zajištěna pro účely trestního řízení.

komisař por. Ing. Ivana Křištofová

Z historie okolních obcí

Betlémový dům Filemona a Baucis

Pár čtenářů možná titulek poleká a řeknou si něco o tom, co má proboha stará řecká báje společného s největšími křesťanskými svátky, to zde zase autor namíchal směs jablkohrušek!

Tak především, jak jsme se už v dětství učili v náboženství, Vánoce nejsou největší, nýbrž „jen“ nejkrásnější křesťany slavené svátky. A na spojení betlému s bájnou manželskou dvojicí přišel lomnický poštovník Johann Jech, pilně dopisující do časopisu *Der Pilger* z Vídně a novin *Brünner Morgenpost* z Brna. Ve svých příspěvcích z Rýmařovska se věnoval zdánlivým drobnostem, které po více jak 150 letech přibližují tehdejší život našeho kraje a ilustrují jej v nečekaných souvislostech. Jako ten článkuček o betlémovém domě manželů Vincence a Anny Flachových z Lomnice č. 83.

Začneme na kůru kostela sv. Jiří, kde se nalézají zbytky tzv. orientálního paláce, nezbytné to součásti pozdně barokních betlémů, kde stávaly jako protiklad chudému chlévci, v němž se Ježíšek narodil a kde na něj dýchala, a tudíž jej zahřívala zvířata, volle a oslík, dnes povytce nahrazovaná ovečkami.

Takové betlémy stávají v kostelech už nějaké to století. Mnohem menší, většinou papírové bývaly betlémy v domácnostech a k nim můžeme přičíst i betlémy kočujících nosičů betlémů žebrajících dům od domu. To vše je obecně známé - ale kam zařadit „betlémový dům“? Ponořme se dejme tomu do roku 1862 v období adventním.

Lomnice je stejně dlouhá jako dnes, jen obyvatel se dá napočítat tak o tisícovku více. Domy jsou kryty šindelem včetně kostela a ti největší chudáci mají střechu ze

slámy a rákosu. Po setmění žlutavě svítí malá okénka do tmy „jak za švédských válek“. Všude je až velebně ticho, jen zcela výjimečně přejezdí obcí nějaký povoz. Lidé přizpůsobují životní rytmus krátkému dni a brzy ulehají, ráno jsou bohoslužby zvané roráty, ale i z těch se odchází ještě před úsvitem. Kostel bývá plný až přeplněný, masa lidí se pomalu rozlévá a mnozí směřují po tzv. (a nikdy nedokončených) „svatých schodech“ přes silnici přímo k faře a pak dál k mostu přes potok a za ním doprava. Tam „to“ je, tedy věhlasný, v širokém okolí známý dům, přeměněný v jeden velký betlém!

Torzo z betlému (betlémového domu) manželů Flachových v Lomnici. Uloženo na kůru kostela sv. Jiří v Lomnici

Ve skutečnosti je to napolo dřevěná letitá chaloupka z roku 1702, obývaná postaršími a bezdětnými manželé Flachovými. Okna domku jsou navzdory zimnímu období dokořán otevřená do tří místností osvětlených lampami a také svíčkami. Účastníci rorátů se pokřikují a pak s úžasem nahlízejí dovnitř na instalovaný „betlémský chlév“, vyšperkovaný dle tehdejších možností mnohými ozdůbkami, devocionáliemi i barvotiskovými výjevy z doby Ježíškova narození. Do

toho tiše hraje hudba... Tedy hudba v rámci možností doby, vyluzované zvuky pocházejí od flašinetu umístěného za skříní. Klikou zvolna otáčí válečný invalida z Vajglova, na dobu výstavy zde angažovaný.

Nezapomínejme ani na chlívěk, rovněž zrakům diváků otevřený. Pravda, osla zde nenajdeme, jeden rok byl vypůjčený od podomního židovského obchodníka z Kočova, ale to některým vadilo. Na volka se Flachovi nikdy nezmohli, a tak betlémská zvířata zastupuje bradatá koza a dvě ovce. Ale asi to nikomu nevadilo, stejně jako barvotisková výzdoba chlívce.

ními manželé Filemonem a Baucis, snad si přáli jako oni zemřít spolu, aby jeden nad druhým nemusel plakat a pomáhat jej pochovávat. Nebo se jim podobali nezištností. Antičtí manželé jako jediní a také nejchudší z celé vsi poskytli přístřeší a pohoštění bohům Diovi a Hermovi. Byli ochotní kvůli nim zabít i jedinou radost, ochočenou domácí husu. Bohové je odměnili, dopřáli jim zemřít spolu, po smrti byl přeměněn Filemon v dub a Baucis v lípu. Za větru se větve stromů dotýkaly, a manželé tak byli spolu i po smrti.

U vánočních příběhů se sluší zakončení přiměřeně optimistické, plné nadějí, a tak vy, co jste tak naladění, nečtěte raději další řádky.

Manželům Flachovým nebylo dopřáno zemřít společně, Anna zemřela o pár dní dříve, nebylo ani možné je pochovat vedle sebe kvůli nedostatku místa na hřbitově. Stromy na jejich památku se snad pokusil poštovník Jech vysadit, ale pak překážely novým majitelům domku. No a domovní betlém byl rozebrán nějakými „dobráky“ (dosadte si jiná slova), součásti „onačejší poněkud“ byly předány místnímu kostelu a staly se součástí jiného betléma.

Tím příběh lomnických Filemona a Baucis končí. Vlastně ještě jedna pověst: při kopání jiného hrobu prý byly ve Flachově hrobě u kostelní zdi nalezeny nečekaně i kosterní pozůstatky ženské, které se tam nacházet neměly. Spekulovalo se nad tím, zda se tam „nějak“ nepřemístily kosti jeho milované Baucis, pardon Anny. Fantazii se meze neklaďou.

Budete-li pátrat po domku „betlémovém“, tak ten je dávno zbořený. Foto a text: Jaroslav Chytil

Užitečná informace

Abychom prožili klidné svátky...

Blíží se závěr roku a s ním čas vánočních svátků a silvestrovských oslav. V tomto období snad v žádné domácnosti nechybí bohatá výzdoba, adventní věnce, svícny nebo vánoční kytice často z hořlavých materiálů, jejichž neodmyslitelnou součástí jsou svíčky. Ať už jsou tyto výrobky koupené

v kamenných obchodech, na stáncích drobných prodejců nebo vyrobené domácími kutily, vždy by měly splňovat určité bezpečnostní zásady.

Obecně lze vánoční dekoraci rozdělit do dvou kategorií: na tu, na které se svíčky smějí zapalovat, a na dekorativní výrobky, na kte-

řích se svíčky zapalovat nesmějí. V návodu výrobce by tato informace vždy měla být vyznačena. Pokud plánujete zapalovat svíčky na dekoraci, vždy se přesvědčte, zda jsou řádně upevněny na nehořlavé podložce nebo v nehořlavém držáku tak, aby nemohlo dojít k jejich převržení. Hořící sví-

ky musí být navíc vždy umístěny v dostatečné vzdálenosti od hořlavých materiálů použitých na dekoraci, např. od chvojí adventního věnce.

Za zamýšlení rovněž stojí místo, kam dekoraci se zapálenými svíčkami umístit. Samozřejmostí by měla být nehořlavá podložka pod

dekorací. Vyloženým hazardem je pak umístění zapálených svíček do prostor nábytkových stěn a skříní nebo do blízkosti záclon a závěsů, které i lehký průvan dokáže přemístit do nebezpečné blízkosti hořící svíčky. Základní zásadou ale zůstává neponechat zapálenou svíčku nikdy bez dozoru.

Na zvýšenou pozornost byste měli dbát rovněž v kuchyni. Intenzita vaření a pečení se v období Vánoc násobí a soustředěnost hospodyněk je neustále odpoutávána spoustou jiných úkolů. Aby vás při všem vánočním shonu v domácnosti nepřekvapila nemilá událost a případný požár jste včas zjistili,

instalujte si v bytě hlásič požáru, který vás intenzivním zvukovým signálem upozorní na hrozící nebezpečí. Požární hlásič by mohl být malým předvánočním dárkem pro bezpečí celé rodiny.

Rovněž oslavy závěru roku s sebou nesou řadu nebezpečí. K nejčastějším příčinám poranění nebo smrti patří manipulace s podomácku vyrobenou pyrotechnikou. V dnešní době je profesionálně vyrobená zábavná pyrotechnika k dostání v širokém spektru obchodních řetězců a kamenných prodejen. Ale i při jejím nákupu je nutné být obezřetný a dbát na to, aby byl výrobek opatřen návodem

výrobce v českém jazyce spolu s vyznačením třídy nebezpečnosti. Je nutné mít také na paměti, že osobám mladším 18 let lze prodávat pouze pyrotechnické předměty I. třídy, pokud to není návodem zakázáno. Pyrotechnické předměty II. třídy lze prodávat pouze osobám starším 18 let. K nákupu pyrotechniky III. třídy musí mít zájemce kromě plnoletosti také průkaz odpalovače ohňostrojí. Pro IV. třídu jsou pravidla ještě přísnější. Pyrotechniku skladujte v chladu, suchu a mimo dosah dětí. Při manipulaci nemiřte na sebe ani na ostatní osoby a nepoužívejte pyrotechniku, jste-li pod vli-

vem alkoholu. Před silvestrovskými oslavami je vhodné vyklidit hořlavý materiál z balkonů a lodžii, aby jej nezapálila zatoulaná petarda.

I přes každoroční varování hasičů dochází v období Vánoc a Silvestra k řadě tragických událostí v domácnostech, při kterých se zraní desítky osob a materiální škody dosahují mnoha milionů korun. Zamyslete se proto nad požární bezpečností u vás doma, abyste se do této smutné statistiky nezařadili i vy. *Klidné Vánoce a šťastný Nový rok přeje Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje*

Jak nepadnout do pasti 5 Něco málo ze zákona

Smlouvy uzavřené na předváděcích akcích a při podomním prodeji patří mezi spotřebitelské smlouvy uzavřené mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele/prodávajícího (§ 57 občanského zákoníku).

Podstatným a pro spotřebitele zásadním rozdílem oproti smlouvám uzavřeným v běžné obchodní síti je právo od smlouvy písemně odstoupit do 14 dnů od jejího uzavření. Nedošlo-li dosud ke splnění dodávky zboží či služeb dodavatelem, může spotřebitel od smlouvy odstoupit bez uvedení důvodů a bez jakékoliv sankce do 1 měsíce. Až rok na odstoupení má v případě, že o tomto právu nebyl informován. Do května 2012 existovala jedna výjimka - řečené neplatilo u smluv,

u kterých si spotřebitel výslovně sjednal návštěvu prodejce za účelem uzavření smlouvy. Toho neseřízní prodejci zneužívali a nutili spotřebitele k podpisu i jakési „povzvánky na osobní návštěvu“, a to přesto, že smlouva byla uzavřena třeba v restauraci. Nově byla tato výjimka ze zákona vypuštěna. Spotřebitel nyní nemůže odstoupit pouze od smlouvy o opravě a údržbě věci provedené v místě určeném spotřebitelem na jeho žádost (typicky to jsou opravy prováděné v domácnostech). To ale neplatí, pokud dodavatel provede jinou než vyžádanou opravu nebo dodá jiné zboží než nutné k provedení opravy nebo údržby.

Pokud vzniknou případné spory ohledně platnosti či neplatnosti

uzavřené smlouvy, jakože zajisté vzniknou, nezbude než se v rámci občanskoprávního sporu obrátit na soud. Není lepší se sporům vyhýbat a nic nepodepisovat?

Vzor pro odstoupení od smlouvy si můžete stáhnout zdarma na www.dtest.cz/predvadecky.

Písemné odstoupení je třeba dodavateli/prodávajícímu doručit doporučeně do 14 dnů od podpisu smlouvy. Buď současně, nebo následně co nejdříve byste měli vrátit veškeré smlouvou získané věci, včetně dárků.

Dodavatel/prodávající je povinen vám vrátit zaplacené finanční

částky do 30 dnů od doručení odstoupení od smlouvy.

*Občanské sdružení spotřebitelů
TEST*

Občanské sdružení spotřebitelů TEST se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice je vydavatelem časopisu dTest a provozovatelem webových stránek www.dtest.cz, kde jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů výrobků, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o právech, která chrání spotřebitele a posilují jejich postavení vůči prodávajícím, a další rady. Spotřebitelská poradna je k dispozici na tel. 299 149 009 každý všední den mezi 9. a 17. hodinou.

Zajímavosti z přírody

Vánoční houby

Hned v úvodu se musím přiznat, že nejsem žádný vášnivý houbař. Rád se však tiše a s pokorou toulám majestátnými lesy Přírodního parku Sovinecko, abych poznal opět něco nového, abych dočerpal duševní pohodu, ale i proto, abych si jako sobec přinesl ve fotoaparátu domů krásné vizuální zá-

žitky. Jestliže jsem na vycházku většinou vybaven jen brašnou s fotoaparátem a malým dalekohledem, potom kolem Vánoc si беру s sebou navíc i prázdný batoh. Důvod je prozaický. Na konci podzimu a počátku zimy rostou ve starých bukových lesích dvě velice chutné houby - hlíva ústříčná a penízovka sametonohá. Obě houby mají příjemně houbovou vůni i chuť. Nacházím je nejčastěji na živých stromech a méně často na různých kusech dřeva nebo na pařezích. Houbová polévka nebo omáčka z čerstvé hlívy a penízovky jsou vynikající a v období Vánoc a Nového roku mají i své sváteční kouzlo.

Penízovka sametonohá je drobná houba dorůstající na výšku 3-7 cm a zpravidla vytváří pěkné keříčkovité trsy. Její kloboučky ma-

jí v průměru jen do 4 cm, bývají až zářivě žluto-okrové a za vlhčeho počasí slizké.

Kloboučky hlívy ústříčné mají velmi variabilní zbarvení v různých odstínech šedé, hnědé i modré. Hlíva ústříčná roste velice často ve velkých nepřehlédnutelných trsech, v nichž jsou 5-10 cm široké vějířovité plodnice nad sebou nebo vedle sebe. Někdy tak stačí najít jediný trs a máme jich dostatek pro celou rodinu. V čínské medicíně je hlíva ústříčná využívána již více jak jedno tisíciletí a dnešní moderní studie potvrzují, že v ní obsažené látky mají antibiotické či protizánětlivé účinky a příznivě ovlivňují hladinu cholesterolu v krvi.

V dnešní době si můžeme hlívu ústříčnou běžně koupit v supermarketech, kam je dodávána z velkých pěstíren, ale ta určitě nebude mít to správné vánoční kouzlo, jako když si ji nasbíráme sami v tichu zimního lesa.

Foto a text: Miroslav Král

Penízovka sametonohá na staré kládě

Bohoslužby ve farnostech Rýmařovska

Ne	23. 12. 2012 4. adventní neděle	Huzová	7.45	mše
		Rýmařov kostel Československé církve husitské	9.00	společná bohoslužba Československé církve evangelické a Českoslo- venské církve husitské
		Lomnice u Rýmařova	9.15	mše
		Břidličná	11.00	mše
Po	24. 12. Štědrý den	Rešov	18.30	bohoslužba slova se zpíváním koled
		Jamartice	19.00	
		Horní Město	19.30	mše
		Stará Ves	20.00	mše
		Světlá Hora	20.00	mše
		Ryžoviště	20.00	mše
		Stránské	21.00	mše
		Rýmařov sv. Michaela archanděla	21.30	mše
		Břidličná	22.00	mše
		Dolní Moravice	22.00	mše
		Malá Štáhle	23.00	mše
		Lomnice u Rýmařova	23.30	mše
		Malá Morávka	24.00	mše
Út	25. 12. Narození Páně	Stará Ves	9.00	mše
		Velká Štáhle	9.00	mše
		Huzová	9.00	mše
		Rudná pod Pradědem	10.00	mše
		Rýmařov sv. Michaela archanděla	10.30	mše
		Horní Město	10.30	mše
		Břidličná	11.00	mše
		Rýmařov Diakonie ČCE	14.00	bohoslužba Československé církve evangelické
		Kněžpole	16.00	mše
		St	26. 12. sv. Štěpán	Malá Morávka
Ryžoviště	8.00			mše
Lomnice u Rýmařova	9.15			mše
Václavov u Bruntálu	10.00			mše
Břidličná	11.00			mše
Rýmařov sv. Michaela archanděla	9.00			mše
Velká Štáhle	9.00			mše
Rešov	10.00			mše
Stará Ves	10.30			mše
Břidličná Starokatolický kostel	10.30			bohoslužba Starokatolické církve
Ruda u Rýmařova	11.00	mše		
Čt	27. 12. sv. Jan Evangelista	Rýmařov sv. Michaela archanděla	7.30	mše, svěcení vína
Pá	28. 12. sv. Mladáčka betlémská	Rýmařov sv. Michaela archanděla	7.30	mše

So	29. 12.	Rýmařov sv. Michaela archanděla	7.30	mše
		Jamartice	9.00	mše
		Stránské	10.00	mše
		Dětřichovice	18.00	mše
Ne	30. 12. Svatá rodina: Ježíš, Maria, Josef	Malá Štáhle	8.00	mše
		Ryžoviště	8.00	mše
		Velká Štáhle	8.30	mše
		Rýmařov sv. Michaela archanděla	9.00	mše
		Rýmařov Diakonie ČCE	9.00	bohoslužba Československé církve evangelické
		Lomnice u Rýmařova	9.15	mše
		Horní Město	10.00	mše
		Stará Ves	10.30	mše
		Břidličná	11.00	mše
		Rešov	11.15	mše
Ruda u Rýmařova	13.00	mše		
Po	31. 12. sv. Silvestr	Rýmařov sv. Michaela archanděla	14.00	mše
		Velká Štáhle	14.00	mše
		Stará Ves	15.00	mše
		Horní Město	15.00	mše
		Světlá Hora	15.30	mše
Malá Morávka	17.00	mše		
Út	1. 1. Matka Boží, Panna Maria	Velká Štáhle	8.30	mše
		Rýmařov sv. Michaela archanděla	9.00	mše
		Andělská Hora	9.30	mše
		Horní Město	10.00	mše
		Stará Ves	10.30	mše
		Břidličná	11.00	mše
		Malá Morávka	11.00	mše
		Rešov	11.15	mše
		Ruda u Rýmařova	13.00	mše
		Huzová	15.00	mše
Lomnice u Rýmařova	17.00	mše		
Ne	6. 1. Zjevení Páně	Huzová	7.45	mše
		Malá Štáhle	8.00	mše
		Velká Štáhle	8.30	mše
		Rýmařov sv. Michaela archanděla	9.00	mše
		Rýmařov Diakonie ČCE	9.00	bohoslužba Československé církve evangelické
		Lomnice	9.15	mše
		Horní Město	10.00	mše
		Stará Ves	10.30	mše
		Břidličná	11.00	mše
		Rešov	11.15	mše
Ruda u Rýmařova	13.00	mše		
Rýmařov sv. Michaela archanděla	14.30	koncert, svátostné požehnání a Te Deum		

Vánoční koncerty

- 20. 12. Rýmařov, sv. Michaela archanděla
17.00 Varhanní koncert ZUŠ Rýmařov
- 26. 12. Rýmařov, sv. Michaela archanděla
16.00 Variace (vánoční koncert)
- 28. 12. kaple V Lipkách
18.00 Florian (koncert)
- 30. 12. Schindlerova stodola, M. Morávka
14.00 Živý betlém
- 6. 1. Rýmařov, sv. Michaela archanděla
14.30 Rýmařovský chrámový sbor

Silvestrovská příloha

Malý inteligenční test věnovaný počasí

1. Pokuste se v následujících větách najít výraz vztahující se k počasí:

- Ty máš pokaždé šťastnou ruku ve hře.
- Určitě jim lhal.
- Přes kaluž skočila Zoja snožmo.
- Mzdy nám razantně klesly.
- Čerti se tam žení.
- Je to paráda lehnout si na záda!

2. Rozluštěte přesmyčky (zpřeházená písmenka):

VINJOKATA, PURKYO, POVILNMĚRO, UHDA, PHÁŇREKY, BAKŘOU, KLEBS, DLENÁÍ, BOČLASONT, HMELROÍN

3. Doplněte názvy knih a filmů:

- J. Otčenášek: Když v ráji ...
- E. Hemingway: I ... vychází
- F. Šrámek: Stříbrný ...
- V. Páral: Soukromá ...
- E. Bronteová: Na ... hůrce
- Z. Mlynář: ... přichází z Kremlu
- N. Nosov: Neználek ve ... městě
- J. Anthony: Obchodník s ...
- L. Smoljak, T. Podskalský: Kulový ...
- V. Slavínský: Tři muži ve ...
- Z. Troška: ... , seno a pár facek

- G. Miller: Muž od ... řeky
- J. Weiss: Romeo, Julie a ...

4. Doplněte pranostiky:

- Na Nový rok ...
- Na Tři krále ...
- Medardova kápe ...
- Na svatého Řehoře ...
- Svatá Markyta ...
- Na svatého Jiří ...
- Svatá Anna ...
- Na Adama a Evu ...
- Na Hromnice ...
- Na svatého Prokopa ...

5. Tvořte ustálené spojení slov vztahující se k počasí

1. kulový
2. rosný
3. atmosférický
4. noční
5. přízemní
6. srážkový
7. proměnlivý
8. vzdušná
9. kupovitá
10. sněhové
11. ledový

- A muži
- B počasí
- C vlhkost
- D blesk
- E bod
- F úhrn
- G teploty
- H tlak
- I jazyky
- J mrazíky
- K oblačnost

To vše očekávejme v roce 2013!
Ať je to dobrý rok. *Si*

Řešení kvízu:

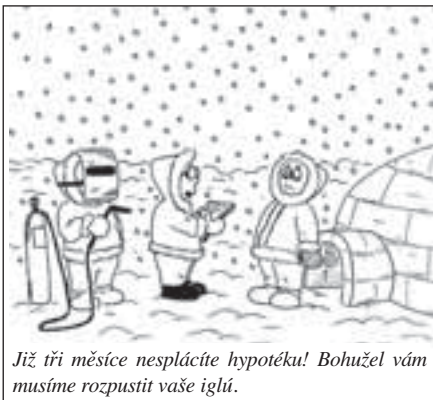
9. K, 10. I, 11. A
5. I, D, 2. E, 3. H, 4. G, 5. J, 6. F, 7. B, 8. C,
oblevu - o hodinu více - zmokne každá kopa;
- vylézájí hadi a štriti - chladno zrna - čekej
kape - čáp letí přes moře - hodila srp do zřita
4. o slepici krok - o krok dále - čtyřicet dní
slunce - sněže - ma
mraz - slunečném - deštěm - blesk - sněhu -
3. přišlo - slunce - vítr - vichřice - větrné -
holení;
hánky, bouřka, blesk, náledí, oblačnost, mr-
2. jímovatika, kroupy, proměnlivo, duha, pře-
1. děsí, mlha, jasno, námraza, mženi, opar;

A tenhle znáte? aneb Zadními vrátky za zvířátky

- Zvířátka se rozhodla psát Ježíškovi. Kdo by nejvíc potřeboval dárky? A bylo řečeno opicí: Medvěd rozhodně ne. Má kožich, žena má kožich, děcka mají kožich. Čáp určitě ne. Žije si na vysoké noze, jeho žena taky a děcka taky na vysoké noze. Nejvíc dárky potřebujeme my! Já mám holý zadek, muž má taky holý zadek a podívejte se na děcka - samé holé zadky!
- Telefonát na policii: Pomoc! Vběhla mi sem kočka! - Tak ji vyžeňte z bytu! - Co, z bytu? Z klece, já jsem papoušek!
- Rodina jde do zoo. Tatí, proč ta gorila na nás tak hrozně čumí? Buď potichu, ještě jsme u pokladny!
- Tři netopýři visí na větvi hlavou dolů. Najednou se jeden posadí. Co děláš? - Cvičím jógu.

- Tři kočky vypily flašku whisky. Pak anglická řekne: Tak a teď se potichu vytratíme. Francouzská na to: Ne, budeme zpívat, tančit, jásat! A ruská: Vypijeme ještě jednu a dáme kocourovi do držky!
- Proč si veverka schovává oříšky? Protože je lakomá.
- Dva moli se dívají do výlohy na svetry: To žrádlo je čím dál dražší!
- Jak ses měl? ptá se mol mola. Skvěle. Všude mi tleskali.
- Stěžuje si klíště: Je teprve jedenáct hodin a už mě dvakrát vytočili.
- Policista vyloví zlatou rybku. Tři přání? Řidičský, občanský a technický průkaz!
- V Maďarsku dávají osly do salámu, u nás do politiky.

- Zajíc říká hadovi: Ty, nezlob se, že jsem se ti smál, když jsi jel na kole. Jo? Fakt už se nezlobíš? Tak ruku na to.
- Kočka povídá prasátku: Já vím, co z tebe bude, až vyrosteš. - Jo? Ty jsi četla horoskop? - Ne, kuchařskou knihu.
- Papouška za trest, že sprostě mluví, zavřeli do ledničky. Po chvíli ledničku otevrou. Papoušek: Já se už polepším. A mám dotaz: Co udělalo to kuře?
- Nejlepší se má had. Jde a přitom leží.
- Ježeček se ztratil. A přes noc. Nebylo ti smutno, bez maminky? - Ne, já jsem se přitulil ke kaktusu.
- Na konci zimy se starý medvěd převrací, ne-spí. Medvědice praví: Vidíš, já ti říkala, ať nepiješ v ýřnu tak silný kafe. *Si*

Sport

Volejbalový turnaj 17. listopadu

Letošní, v pořadí již 35. ročník městského Turnaje 17. listopadu ve volejbalu vyšel příhodně na sobotu a pozvání přijaly týmy nejen z blízkého okolí, ale i hráči ze vzdáleného slovenského města Krompachy. K oblíbě turnaje přispívá prostorná hala Gymnázia Rýmařov s moderním povrchem, výborný volejbal, družná atmosféra a v neposlední řadě také vyhlášený „bufet“ s širokým sortimentem občerstvení.

Týmů se letos z různých důvodů zúčastnilo pouze pět, což je mnohem méně než obvykle, kvalita hry však nijak neutrpěla a hrát se mohlo systémem každý s každým na dva vítězné sety. Síly všech mužstev byly velmi vyrovnané a roli favorita nešlo přiřknout nikomu z nich. Zápasy končily vysokým skóre a většinu rozhodl tie-break, trocha sportovního štěstí nebo pár uhraných míčů v průběhu turnaje navíc.

Z celodenního zápolení vyšly nakonec vítězně Zubaté žaby Břidličná protřelého kouče Petra Němečka, druhé místo patřilo borcům Hydrospolu Bruntál, třetí místo získaly slovenské Krompachy po vysilující třísetové bitvě s týmem v životní formě hravčího kapitána Bořka Kobilky, pátá tentokrát skončila Jiskra Rýmařov. Hráče přivítali a posléze ocenili předseda TJ Rýmařov František

Pohanka a starosta města Ing. Petr Klouda, sešla se i početná „stará garda“ bývalých rýmařovských volejbalistů, kteří neváhali převzít úlohu rozhodčích a dokonce zapózovat fotografům. Tečkou za povedeným turnajem byla družná společenská část. Dík patří jako obvykle hlavnímu tahounovi rýmařovského volejbalu Pavlu Ujfalúšimu i všem ostatním, kdo s organizací pomohl. *Foto a text: Karel Toman*

Začala Rýmařovská obrliga ledního hokeje

Dne 1. prosince začala nová sezóna Rýmařovské obrligy 2012/2013. V soutěži startuje 13 týmů jako v loňském roce. Pravidelné začátky utkání jsou ve všední den v 18.00, příp. 19.45, o víkendech 17.00, příp. 18.45, pokud se hraje druhý denní zápas. Zápasy budou odehrány dle rozpisu zimního stadionu v Rýmařově.

Letošní systém soutěže rozděluje týmy dle výkonnosti na A a B skupinu, které hrají samostatně - A skupina dvoukolově,

B skupina čtyřkolově.

A skupina: Kovošrot Moravia, SK Slovan Rýmařov A, HC Grizzlies, Predators Břidličná, HC Malá Morávka, Hazardéři Bruntál, Stars a HC Železná.

B skupina: Vikingové, HC Horní Město, SK Medvědi Rýmařov, Extreme!, Slovan B. Podrobné informace, průběžné výsledky a individuální statistiky najdete na webových stránkách www.obrliga.cz.

Jiří Slováček

Rozlosování hokejového turnaje 15. 12. 2012 v Rýmařově:

	hod.	domácí	hosté
1.	7.00	HC Slovan Rýmařov	HC Predators Břidličná
2.	8.00	HC Batex Bruntál	HC Kaščík Lomnice
3.	9.00	HC Slovan Rýmařov	HC Krnov B
4.	10.00	HC Predators Břidličná	HC Batex Bruntál
5.	11.00	HC Kaščík Lomnice	HC Krnov B
6.	12.00	HC Slovan Rýmařov	HC Batex Bruntál
7.	13.00	HC Predators Břidličná	HC Kaščík Lomnice
8.	14.00	HC Batex Bruntál	HC Krnov B
9.	15.00	HC Slovan Rýmařov	HC Kaščík Lomnice
10.	16.00	HC Predators Břidličná	HC Krnov B

Martin Ftáček

Výsledky k 9. 12. 2012:
Skupina A

Sk	č. ut.	Datum	Domácí	Hosté	Skóre	1. třetina	2. třetina	3. třetina
A	2	1.12.2012	Predators Břidličná	Stars	7:3	2:2	4:1	1:0
A	4	2.12.2012	Hazardéři Bruntál	HC Železná	5:2	2:1	1:1	2:0
A	1	3.12.2012	SK Slovan Rýmařov A	Kovošrot Moravia	7:0	4:0	0:0	3:0
A	8	5.12.2012	Kovošrot Moravia	HC Železná	4:3	2:0	1:1	1:2
A	5	6.12.2012	SK Slovan Rýmařov A	Predators Břidličná	4:2	1:2	1:0	2:0
A	7	6.12.2012	HC Malá Morávka	Hazardéři Bruntál	5:12	2:2	1:4	2:6
A	6	7.12.2012	Stars	HC Grizzlies	2:2	0:0	0:2	2:0
A	11	9.12.2012	Predators Břidličná	Kovošrot Moravia	5:3	2:1	2:1	1:1

Skupina B

Sk	č. ut.	Datum	Domácí	Hosté	Skóre	1. třetina	2. třetina	3. třetina
B	1	1.12.2012	Slovan B	Extreme!	3:5	3:2	0:2	0:1
B	2	2.12.2012	HC Horní Město	SK Medvědi Rýmařov	8:5	3:1	2:2	3:2
B	4	4.12.2012	Vikingové	Slovan B	6:1	1:1	1:0	4:0
B	3	5.12.2012	Extreme!	HC Horní Město	1:5	1:1	0:2	0:2
B	6	8.12.2012	SK Medvědi Rýmařov	Extreme!	3:2	1:1	0:1	2:0
B	5	9.12.2012	HC Horní Město	Vikingové	5:6	1:1	2:3	2:2

Skupina A

poř.	Tým	Utk.	V	R	P	Skóre	Body
1	Hazardéři Bruntál	2	2	0	0	17:7	4
2	Predators Břidličná	3	2	0	1	14:10	4
3	SK Slovan Rýmařov A	2	2	0	0	11:2	4
4	Kovošrot Moravia	3	1	0	2	7:15	2
5	Stars	2	0	1	1	5:9	1
6	HC Grizzlies	1	0	1	0	2:2	1
8	HC Železná	2	0	0	2	5:9	0
7	HC Malá Morávka	1	0	0	1	5:12	0

Skupina B

poř.	Tým	Utk.	V	R	P	Skóre	Body
1	HC Horní Město	3	2	0	1	18:12	4
2	Vikingové	2	2	0	0	12:6	4
3	SK Medvědi Rýmařov	2	1	0	1	8:10	2
4	Extreme!	3	1	0	2	8:11	2
5	Slovan B	2	0	0	2	4:11	0

Auto Lašák Hyundai vánoční pohár 2012

- autokrosově loučení s letošním rokem

Auto-hobby-cross Rýmařov pořádá 26. prosince na Štěpána poslední závod roku 2012 - volný závod bez rozdílu obsahu motoru.

<u>Časový program:</u>	8.00	formální a technická přejímka
	9.30	tréninkové jízdy
	10.00	rozprava
	10.15	start závodu

Závod se pojede ve čtyřech základních rozjíždkách na šest kol. Podle počtu přihlášených jezdců se může jet i finálová jízda a finálová jízda A, která se pojede na deset kol. Srdečně zveme všechny příznivce motoristického sportu. Očekáváme silnou účast jezdců, někteří z nich se již přihlásili. Další informace najdete na www.auto-hobby-cross-rymarov.blog.cz. *Jan Dohnal, manažer závodu*

Ilustrační foto

NÁBYTEK NA MÍRU
Karel Polcr-RÝMAŘOV

kuchyně	ZAMĚŘÍME
dětské pokoje	NAVRHNEME
šatny	VYROBÍME
obývací	DOVEZEME
koupelny	NAMONTUJEME
studentské	
pokoje	volejte
kanceláře	554211210
prodejny	737124228
hotely	

www.nabytek-polcr.cz
polcr@email.cz
Strálecká 19 Rýmařov

VÝPRODEJ ZIMNÍCH BUND!!!

SLEVY 50 - 75 %

na zimní bundy
i na všechno oblečení!!!
tř. Hrdinů 1 (naproti poště)

ZIMNÍ BUNDY
již od neuvěřitelných 799 Kč!!!

MIKINY od 399 Kč!!!

RIFLE od 399 Kč!!!

KALHOTY dámské/pánské od 199 Kč!!!

TRIKA od 99 Kč!!!

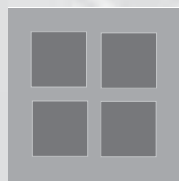
Kdo dřív přijde, bude mít větší výběr !!!

Levně zde můžete nakoupit
dárky na Vánoce !!!

Těšíme se na vás.

Freestyleshop M,
tř. Hrdinů 1, Rýmařov
(na náměstí naproti poště).

- * **Plastová okna a dveře**
- * **Zasklívání balkonů**
- * **Zimní zahrady**

I-nova CZ, s. r. o.,
Harrachov 10,
Rýmařov
tel. 605 778 177
www.i-nova.cz

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 6. 12. 2012. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. Adresa redakce: Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. Vyšlo dne: 14. 12. 2012.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 10. 1. 2013. Další číslo vyjde 18. 1. 2013. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. Cena 15 Kč

Bez ručitele, bez skrytých poplatků, s možností vrácení půjčky...

osobní přístup našich vyškolených obchodních zástupců

Příklady týdenních splátek

10.000 Kč	jen za 310 Kč týdně
15.000 Kč	jen za 465 Kč týdně
20.000 Kč	jen za 620 Kč týdně

www.helpfinacial.cz

Informace na tel.:
601 368 986
607 639 711

Soukromá řádková inzerce

• Prodám garáž v Rýmařově na Okružní ulici u kotelny s pozemkem v os. vlastnictví. Nové rozvody elektřiny. Bez vlhkosti, udržovaná, izolovaná, drenážní trubky. Prohlídka možná kdykoliv. Cena k jednání. Tel.: 604 639 963.

• Prodám starší, plně funkční automatickou pračku se sušičkou značky Philco s bočním plněním. Nerezový bubek, po výměně hlavního ložiska. Cena: 990 Kč. Tel.: 737 802 259.

ÚČETNICTVÍ

**-podvojně účetnictví,
-daňová evidence,
-mzdy,
-DPH,
-daňová přiznání,
-účetování v cizích měnách aj.**

Ivana Řoutilová, DiS
Tel.: 739 053 293
RoutilovaIvana@seznam.cz

Ondřejov 24, 795 01 Rýmařov,
tel./fax: 554 211 524
Kancelář:
náměstí Míru 215/2, Rýmařov

Prostor pro firmy a podnikatele

Český kutil už manuálně téměř nic neudělá aneb Elektrifikace českých ponků a dílen!

Pryč jsou doby, kdy čeští kutilové opravovali všechno doslova „na koleně“, tedy manuálně. Řezat, hoblovat nebo šroubovat ručně se dnes už nenosí. Skutečnost, že většina nástrojů, které dnes kutilové používají, je elektrická, potvrdil nedávný průzkum společnosti ELEKTROWIN. Mezi běžnou výbavu dílny patří aku šroubovák nebo motorová pila. Jednoznačně nejoblíbenějším nářadím Čechů je však vrtačka. V českých domácnostech jich najdete více než 2,5 milionu kusů.

V mnoha českých domácnostech usnadňuje práci sekačka na trávu (35 %) a elektrická pila, tedy cirkulárka (27 %). Velké rozdíly mezi kutily přitom najdeme mezi obyvateli Prahy a zbytkem republiky. „Průzkum totiž ukázal, že jsou to především Pražané, kteří se při práci na své chalupě už bez elektrického pomocníka neobejdou,“ říká Roman Tvrzník, generální ředitel kolektivního systému ELEKTROWIN. „Elektrická pila by chyběla více než třem čtvrtinám Pražanů. Oproti tomu pětina Moravanů by si bez ní v pohodě představila život.“

Důvod? Samozřejmě chalupaření. Pražané vyjíždějí do svých rekreačních obydlí většinou o víkend a potřebují rychle posekat trávu a co nejsnadněji nařezat dříví na topení. Velký rozdíl je ale vidět také u využití aku

šroubováku. Jednoznačně nejvíce ho oceňují Pražané (92 %). Zato třetina obyvatel Čech si v klidu vystačí s běžným šroubovákem. Kutilové své elektrické pomocníky nejčastěji nakupují jednou za 6-10 let. „Nejobvyklejšími důvody vyřazení jsou porucha, nedostatečná funkčnost, vysoká spotřeba energie nebo oba-

va z obsahu nebezpečných látek,“ dodává Roman Tvrzník.

Ve chvíli, kdy lidem spotřebiče doslouží, je však bohužel většina z nich vyhozena do kontejnerů se směsným odpadem. „Přitom více než 90 procent použitých materiálů lze recyklovat. Proto bych rád upozornil, že nepotřebné, zastaralé nebo rozbité elektrospotřebiče patří do sběrného dvora nebo zpět prodejci,“ uzavírá Roman Tvrzník.

Procentuální zastoupení elektrického a elektronického nářadí v českých domácnostech ELEKTROWIN, a. s., je největším kolektivním systémem zaměřeným na zpětný odběr vysloužilých elektrospotřebičů v České republice. Od svého založení v roce 2005 již recykloval na 150 tisíc tun vyřazených elektrospotřebičů. Společnost zajišťuje sběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu. Zaměřuje se na chladicí zařízení, velké a malé elektrospotřebiče, elektrické a elektronické nástroje. Společnost je nezisková, jejími akcionáři jsou přední výrobci velkých a malých domácích spotřebičů. Sběrnou síť tvoří na 1300 sběrných míst ve více než 950 městech a obcích, skoro 2600 provozoven posledních prodejců a mobilní svozy ve více než 3000 obcích. *Renata Melišková*

MLSNÁ**STONOŽKA****TEN NEJVĚTŠÍ VÝBĚR CUKROVINEK A SLADKOSTÍ
A JEŠTĚ NĚCO NEJ V RÝMAŘOVĚ****OTEVÍRÁME
JIŽ BRZY****V BÝVALÉ CUKRÁRNĚ U MAZALŮ
(ULICE ČAPKOVA, DIVADELNÍ)**

**VŠEM NAŠIM ZÁKAZNÍKŮM DĚKUJEME
ZA SPOLUPRÁCI V ROCE 2012
A DO NOVÉHO ROKU PŘEJEME VŠE NEJ
A NEZAPOMEŇTE
ŽE ALKOHOLTÉKA JE
A MŮŽE BÝT JEN JEDNA A TO**

STONOŽKA**WWW.ALKOHOLTEKASTONOZKA.CZ**

EXCELENT

Kulečnickový salonek

- v provozu

HOSTINSKÝ PIVOVAR A HOTEL
EXCELENT ★★★

informace - rezervace
u obsluhy restaurace ☎ 554 211 777

**pour féliciter
2013**

Děkujeme Všem svým zákazníkům
za přízeň v letošním roce 2012
a těšíme se na spolupráci v roce novém.

Winnová part:

VESPER FRAMES prádelna ŠOPIK LAMONT

SKODA PATA PATA SKODA KEMSTAV

Auto color Design KEM EASY CONTROL vedral KATR... SIK RM PIVOVARA JAN HOŘÁK AUTO DEKORACE No Štefka

RM PIVOVARA JAN HOŘÁK PIPA LASIO

BPdesign, reklama & propagace, Okružní 883/11, Rýmařov, tel.: 554 212 446, 777 212 696, www.BPdesign.cz

Oslavujte s námi! Silvestrovský večer.

Silvestr

2012

- silvestrovské menu
- hudba - CARAOKE Caliope
- bohatá tombola - ohňostroj
- možnost ubytování

HOSTINSKÝ PIVOVAR A HOTEL
EXCELENT ★★★

prodej vstupenek v kanceláři hotelu
informace - rezervace
☎ 602 722 495
☎ 554 211 777

Darujte svému blízkému zdraví z naší lékárny

V prodeji dárkové poukazy v hodnotě 300, 500, 1000, 1500, 2000 Kč

Poukaz můžete uplatnit na celý sortiment* v těchto lékárnách:

Lékárna Avion, nám. Míru 3/216, Rýmařov

**Mimo doplatků na předepsané léky.*

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

**Každý půl rok
jiný vůz za paušál !**

Pouze u nás můžete mít každý půl rok jiný vůz.

Pronajměte si od nás některý z ročních vozů ŠKODA na 6 případně 12 měsíců a užívejte si komfortu zánovního vozu.

Bez starosti o údržbu, v tovární záruce, s kompletním pojištěním, garancí náhradního vozu po dobu opravy a to vše za pevnou cenu.

Vaše výhody jsou jasné:

Nemusíte platit akontaci / splátku předem.

Nehradíte žádné platby za předepsanou servisní péči.

Máte jistotu návaznosti opětovné zápůjčky.

Cena pronájmu obsahuje pojištění, silniční daň, předepsané poplatky a DPH.

Citigo 1.0i 44 kW Ambition Plus, klimatizace, ESC, rádio,... od 3 990 Kč měsíčně

Fabia 1.2 HTP 44 kW Active Plus, klimatizace, ABS, rádio,... od 4 290 Kč měsíčně

Fabia combi 1.2 TSi 63kW Ambition Plus, klimatizace, ABS, litá kola,... od 4 990 Kč měsíčně

Roomster 1.2 TSi 63 kW Style Plus, klimatizace, ABS, litá kola,... od 5 490 Kč měsíčně

Octavia 1.2 TSi 77 kW Ambition Plus, klimatizace, ESC, litá kola,... od 4 990 Kč měsíčně

Octavia combi 1.2 TSi 77 kW Ambition Plus, klimatizace, ESC, litá kola,... od 7 490 Kč měsíčně

Yeti 1.2 TSi 77 kW Active, klimatizace, ESC, rádio,... od 6 990 Kč měsíčně

Měsíční paušál dle výbavy, motorizace a doby pronájmu.

Nejprůhlednější nákup ojetého vozu ŠKODA

Odjeďte bez obav. Program ŠKODA Plus Vám zaručuje, že je koupě ojetého vozu zcela transparentní a bezpečnou záležitostí s možností výhodného financování.

Výhody při nákupu vozu: zkušební jízda, výkup vašeho vozu, předprodejní příprava vozu, 12 měsíční záruka, výhodnější pojištění vozu

ŠKODA Plus - Roční vozy: vozy mladší 18 měsíců, najeto do 30 000 km, čtyřletá záruka ŠKODA AUTO, záruka výměny vozu

Kompletní aktuální nabídku najdete na www.autocolordesign.cz nebo nás můžete rovnou navštívit. Poradíme Vám s výběrem.

ŠKODA Plus

Váš autorizovaný partner programu ŠKODA Plus:

Auto color Design s.r.o.
Opavská 69
795 01 Rýmařov
Tel.: 554 230 712

Auto color Design s.r.o.
Staroměstská 3
792 01 Bruntál
Tel.: 554 715 101

Auto color Design s.r.o.
Opavská 104
794 01 Krnov
Tel.: 728 938 812

www.autocolordesign.cz
salon.rym@autocolordesign.cz
salon.br@autocolordesign.cz
salon.kr@autocolordesign.cz

**Akční nabídka
úsporných vozů s motory TSi:**

**Yeti Active 1.2 TSi 77 kW
za 275 900 Kč ***

Kombinovaná spotřeba 6,4 l / 100 km

**Roomster Style 1.2 TSi 63 kW
za 214 900 Kč ***

Kombinovaná spotřeba 5,7 l / 100 km

**Fabia Combi Ambition
1.2 TSi 63 kW za 209 900 Kč***

Kombinovaná spotřeba 5,2 l / 100 km

**Fabia Ambition 1.2 TSi 63 kW
za 199 900 Kč ***

Kombinovaná spotřeba 5,2 l / 100 km

Výbava:

klimatizace, ABS, 4x airbag, centrální zamykání, metaliza, rádio s CD a MP3, tónovaná skla, střešní nosič, palubní počítač, plnohodnotná rezerva, el. ovládaná a vyhříváná vnější zpětná zrcátka a další dle typu vozu.

Výroba 2012, najeto do 10 000 km
Tovární záruka 4 roky, max. 60 000 km

*cena pro nákup na výhodné splátky od ŠkoFINu

ŠKODA Finance od ŠkoFINu